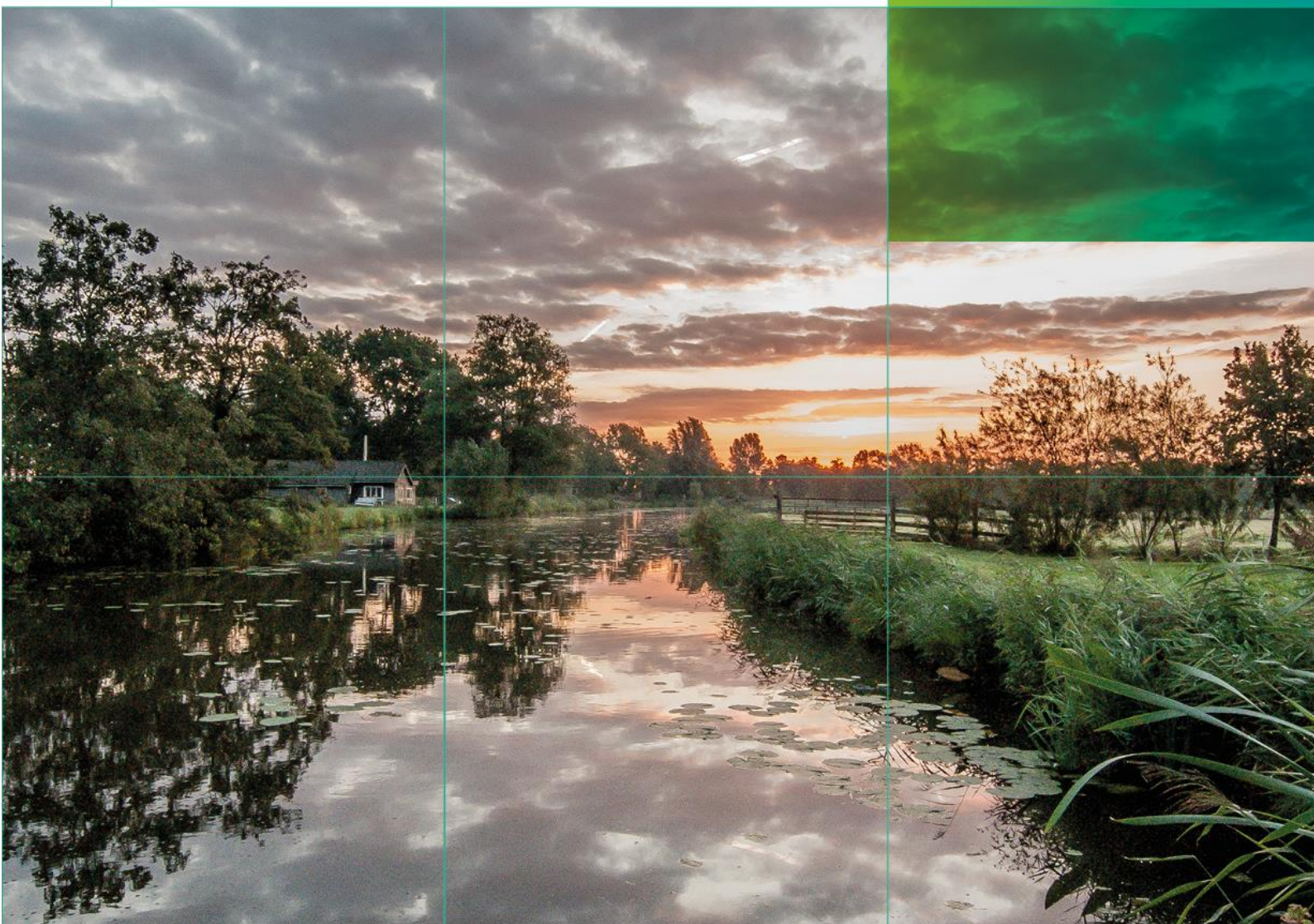

(ontwerp)Begroting 2024

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	4
1.1	Leeswijzer.....	4
1.2	Opzet en samenvatting begroting 2024	4
2.	Ontwikkelingen.....	7
2.1	Externe ontwikkelingen	7
2.2	Doorontwikkeling	9
3.	Programma's	11
3.1	Programma Vergunningverlening en specialistisch advies.....	11
3.2	Programma Toezicht en handhaving	14
3.3	Programma Bedrijfsvoering (incl. management)	17
4.	De financiële begroting 2024.....	24
4.1	Uitgangspunten	24
4.2	Overzicht van baten en lasten	26
4.3	Financieel meerjarenperspectief	30
4.4	Geprognosticeerde balans en toelichting	31
5.	Paragrafen	32
5.1	Paragraaf bedrijfsvoering	32
5.2	Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing.....	33
5.3	Paragraaf financiering	34
	Bijlage 1: Bijdragen per deelnemer.....	35
	Bijlage 2: Specificatie plusuren per deelnemer	40
	Bijlage 3: Specificatie basistaakuren per deelnemer	41
	Bijlage 4: Overzicht taakvelden.....	42
	Bijlage 5: Risicoanalyse 2024.....	43
	Bijlage 6: Begrote aantal meldingen bodem en asbest.....	45
	Bijlage 7: Collectieve taken	46

1. Inleiding

Voor u ligt de (ontwerp)begroting 2024 en de meerjarenbegroting tot en met 2028 van de FUMO. De kaders voor deze begroting volgen uit de Kadernota 2024-2028. Deze zijn in deze begroting verder financieel vertaald.

Proces en planning

De raden van de deelnemende gemeenten, Provinciale Staten en het algemeen bestuur van Wetterskip Fryslân ontvangen de (ontwerp)begroting, zodat zij in de gelegenheid zijn hun zienswijzen naar voren te brengen bij het dagelijks bestuur (DB) van de FUMO. Het DB voegt eventuele zienswijzen bij de (ontwerp)begroting 2024 voor de definitieve vaststelling door het algemeen bestuur (AB). De leden van het AB van de FUMO stellen de begroting 2024 uiteindelijk vast. De planning is als volgt:

Vaststelling ontwerpbegroting door DB	2 februari 2023
Toezening ontwerpbegroting voor zienswijze aan gemeenteraden, Provinciale Staten en het algemeen bestuur van Wetterskip Fryslân	6 februari 2023
Toelichting door de FUMO in commissie- of raadsvergaderingen op uitnodiging van de deelnemers	februari t/m april 2023
Einde zienswijzen termijn (uiterlijke datum)	30 april 2023
Vaststelling (concept)begroting 2024 door het DB van de FUMO	15 juni 2023
Vaststelling begroting 2024 door het AB van de FUMO	13 juli 2023
Toezening begroting aan het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (uiterlijke datum)	15 september 2023

1.1 Leeswijzer

In hoofdstuk twee staan de externe ontwikkelingen, die afkomen op de FUMO, beschreven. Verder gaat dit hoofdstuk in op de doorontwikkeling van de organisatie en op externe ontwikkelingen zoals de Omgevingswet, het interbestuurlijk programma ter versterking van het stelsel van Vergunningverlening, toezicht en Handhaving (VTH-stelsel) en de krapte op de arbeidsmarkt. In hoofdstuk 3 wordt per programma (vergunningverlening en specialistisch advies, toezicht en handhaving en bedrijfsvoering) beschreven wat we willen bereiken, wat we hiervoor gaan doen en wat het gaat kosten. De financiële begroting 2024 is in hoofdstuk 4 opgenomen. Tot slot zijn in hoofdstuk 5 de paragrafen Bedrijfsvoering, Weerstandsvermogen en risicobeheersing en financiering beschreven.

1.2 Opzet en samenvatting begroting 2024

Opzet begroting 2024

De opzet van de begroting volgt de indeling van de organisatie en is als volgt:

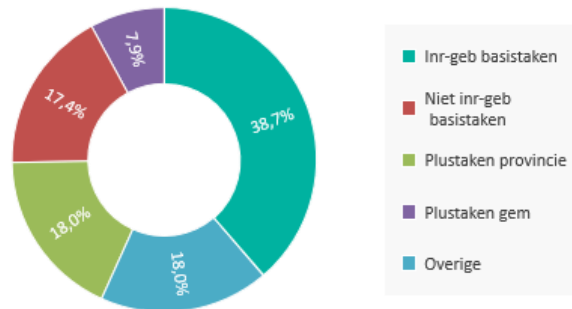
- Programma Toezicht en handhaving
- Programma Vergunningverlening en specialistisch advies
- Programma Bedrijfsvoering

Samenvatting begrotingscijfers

FUMO in hoofdlijnen

De FUMO heeft 20 deelnemers: de 18 Friese gemeenten, de provincie Fryslân en het Wetterskip Fryslân. Op jaarbasis levert de FUMO ruim 170.000 uren aan deze deelnemers. Deze uren zijn als volgt over taakgebieden verdeeld:

Taakgebied	Uren op jaarbasis
Inrichting gebonden basistaken	65.979
Niet inrichtingsgebonden basistaken	29.579
Plustaken provincie	30.644
Plustaken gemeente	13.501
Overige taken	30.713
Totaal uren per taakgebied	170.416

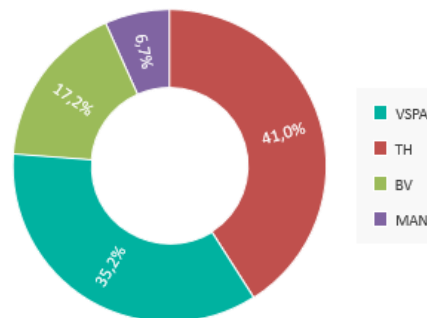

Tabel 1: Begrote uren per taakgebied

Op totaalniveau stijgt het aantal uren ten opzichte van 2023 met ca. 16.000 uur. Dit wordt onder andere veroorzaakt door het verhogen van de collectieve uren, vooral door het opnemen van inwerkuren conform het besluit van het AB van de FUMO van 27 oktober 2022. Ook zijn de uren voor het Besluit bodemkwaliteit (Bbk) verhoogd, conform het besluit van het AB van de FUMO in dezelfde vergadering.

Om deze uren te kunnen leveren is een formatie begroot van 164,5 fte, waarvan ruim 125 in het primaire proces. Deze formatie is als volgt over de afdelingen verdeeld.

Afdeling	Begrote FTE per afdeling
VSPA	57,9
Toezicht en handhaving	67,4
Bedrijfsvoering (BV)	28,2
Management (MAN)	11,0
Totaal formatie FUMO	164,5

Tabel 2: Begrote fte per afdeling

Begroting

Begroting (Bedragen x€ 1000)	Begroting 2023	Begroting 2024	Verschil	%
Lasten				
Personeelskosten	14.301	16.997	2.696	18,9%
Overige personeelskosten	880	1.010	130	14,8%
Kapitaallasten	85	85	0	0,0%
Wagenpark	167	171	4	2,4%
Huisvesting	680	695	15	2,2%
Administratie	55	56	1	1,8%
ICT	428	438	10	2,3%
Overige kosten	245	250	5	2,0%
Onvoorzien	100	100	0	0,0%
Ontwikkelkosten	251	257	6	2,4%
Implementatie omgevingswet	75	75	0	0,0%
Totale lasten	17.267	20.134	2.867	16,6%
Baten				
Baten uit extra opdrachten	693	732	39	5,6%
Specifieke uitkeringen	0	555	555	>100%
Deelnemersbijdrage	16.574	18.847	2.273	13,7%
Totale baten	17.267	20.134	2.867	16,6%
<i>Saldo baten en lasten</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	

Tabel 3: Begroting 2024

De totale omvang van de begroting 2024 is met € 2.9 mln. gestegen ten opzichte van 2023. Hiervoor zijn drie belangrijke oorzaken. Ten eerste de indexering. Gezien de hoge inflatie en de tussenstand van de lopende CAO-onderhandelingen voor de CAO SGO (Samenwerkende Gemeentelijke Organisaties), is naast de reguliere indexering voor 2024 (conform Kadernota 2024-2028) ook rekening gehouden met een inhaaleffect van 2023. De materiële lasten zijn geïndexeerd conform het in de Kadernota 2024-2028 aangegeven percentage van 2.3%. Het totale effect van indexering is ca. € 1.3 mln.

De tweede belangrijke oorzaak is de uitbreiding van de collectieve taken. Conform het besluit van het AB van de FUMO van 27 oktober 2022 zijn 6.500 inwerkuren opgenomen in de collectieve uren. Daarnaast zijn hieronder uren opgenomen voor doorontwikkeling van processen, het beheer van de inrichtingenmodule en kennisontwikkeling. Deze uren zijn conform de Kadernota 2024-2028 opgenomen in de begroting 2024. De financiële impact hiervan is ca. € 575.000.

De derde belangrijke oorzaak is het opnemen van specifieke uitkeringen (SPUK) in de begroting. Vanuit het Rijk zijn middelen beschikbaar gesteld voor energietoezicht. De personele kosten die gemoeid zijn met de uitvoering hiervan, zijn opgenomen in voorliggende begroting. Dit leidt niet tot een hogere deelnemersbijdrage, aangezien deze uren gedekt worden uit de bijdrage vanuit het Rijk.

Naast bovengenoemde zijn er ook nog andere zaken die impact hebben op de begroting 2024.

- Opnemen effecten herijking kentallen Bbk en opnemen uren vrijeveld toezicht Bbk, conform het besluit van het AB van de FUMO van 27 oktober 2022. Het effect hiervan is ca. € 286.000.
- Opnemen van 3 fte op de afdeling Bedrijfsvoering, conform de Kadernota 2024-2028. Het effect hiervan is ca. € 270.000.

- De overige personeelskosten, zoals het scholingsbudget, het budget voor secundaire arbeidsvoorwaarden en arbeidsmarktaanpak zijn een afgeleide van de personeelskosten. De overige personeelskosten stijgen met ca. € 130.000.

In hoofdstuk 4 wordt de begroting nader toegelicht.

Financiële positie

De financiële positie van de FUMO is stabiel. Het positieve resultaat over 2021 is gereserveerd voor het uitvoeren van de projectenplanning. Daardoor blijft de algemene reserve gelijk op € 1.3 miljoen. Uit de prognose voor 2022 blijkt dat een klein nadelig resultaat wordt verwacht.

Op basis van een risico-inventarisatie is de benodigde omvang van het weerstandsvermogen bepaald op € 1.317.500. Het werkelijke weerstandsvermogen voldoet aan deze norm.

Besluit begroting en verantwoording

In het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) zijn de wettelijke eisen vastgelegd voor de opzet en inhoud van de begroting en jaarrekening. Voor gemeenschappelijke regelingen is de vernieuwde BBV van kracht met ingang van de begroting 2018. De ontwerpbegroting 2024 van de FUMO is opgezet conform de voorschriften van de vernieuwde BBV.

2. Ontwikkelingen

2.1 Externe ontwikkelingen

Implementatie Omgevingswet

In zijn brief van 26 januari 2023, heeft Minister de Jonge aangekondigd dat de inwerkingtreding van de Omgevingswet is uitgesteld tot 1 januari 2024. Steeds duidelijker is geworden dat een goede invoering van het nieuwe stelsel draait om samenwerking tussen overheden in de keten, anders werken en nieuwe afspraken daarover maken. Daar wordt aan gewerkt door de VTH-werkgroep Omgevingswet. Deze groep houdt zich onder meer bezig met de veranderingen in bevoegdheden en het takenpakket van deelnemers dat (onder andere door uitbreiding van het wettelijk basistakenpakket) verschuift richting de FUMO. Om deze taakverschuiving zo ordentelijk mogelijk te laten verlopen, heeft de FUMO samen met de deelnemers het initiatief genomen om een project FUMO24 in te richten voor de (voorbereiding van de) overdracht en implementatie van de taken, (financiële) middelen en personeel. Het project zal leiden tot concrete eenduidige voorstellen omtrent de overdracht, waarvan alle ~~gemeenten~~ deelnemers en FUMO vervolgens de benodigde besluiten kunnen nemen. Deze veranderingen werken structureel door in de begrotingen van de FUMO.

De begroting is – naast verschuivingen in takenpakket – afhankelijk van de keuzes die bevoegde gezagen nog hebben te maken. Keuzes in onder andere:

- de mate waarin bevoegde gezagen de bestuurlijke afwegingsruimte die de Omgevingswet biedt daadwerkelijk gaan gebruiken en doorvoeren in de VTH-uitvoering;
- de wijze waarop bevoegde gezagen de Omgevingswet al dan niet inzetten om zaken anders en beter in te richten binnen het fysieke domein (bijvoorbeeld meer inzetten op integraliteit);
- de producten en diensten die bevoegde gezagen vervolgens van de FUMO (aanvullend) wenst naast het basistakenpakket.

Nu is de implementatie van de Omgevingswet op verzoek van de deelnemers meer naar een gezamenlijke aanpak toe bewogen, waarbij wordt gewerkt op basis van samenwerking en gezamenlijke verantwoordelijkheid. De benodigde informatie vanuit de deelnemers om een begroting op te stellen inclusief Omgevingswet is echter nog niet beschikbaar. In deze begroting is daarom nog niet aan te geven wat de financiële consequenties zijn van de Omgevingswet, als de FUMO conform de Tijdelijke Alternatieve Maatregelen (TAM's) vanaf 1 januari 2024 volledig gaat werken conform de wet. De impact van de Omgevingswet is daarom nog niet in deze ontwerpbegroting verwerkt. Als de Omgevingswet opnieuw wordt uitgesteld is het waarschijnlijk dat er een begrotingswijziging zal volgen.

Daarbij geldt dat het AB structureel € 75.000,- beschikbaar heeft gesteld voor implementatie van de Omgevingswet, maar dat het beschikbare implementatiebudget Omgevingswet na herhaaldelijk uitstel van de wet is uitgeput. Gelet op het feit dat de implementatie van de Omgevingswet opschuift en langer in de tijd doorloopt, is voornoemde budget van € 75.000,- niet voldoende om de transitieperiode te overbruggen. In de begrotingswijziging 2023 is daarom een aanvullend budget opgenomen van € 100.000,- voor de implementatie (conform AB-besluit 27 oktober 2022). De financiële consequenties voor het daadwerkelijke werken onder de Omgevingswet (2024) zijn, zoals in de vorige alinea beschreven, nog niet inzichtelijk. In de begrotingswijziging 2023 is wel budget voor noodzakelijke werkzaamheden in het kader van budget- en taakverschuiving Omgevingswet opgenomen van € 885.000,-.

Versterking VTH-stelsel

De commissie Van Aartsen heeft het VTH-stelsel geanalyseerd en is in het voorjaar van 2021¹ tot de conclusie gekomen dat het stelsel niet goed functioneert. De commissie Van Aartsen heeft daarom geadviseerd om binnen het bestaande stelsel tot een serie essentiële verbeteringen te komen. De tien aanbevelingen van de commissie Van Aartsen hebben een breed gevoeld besef van urgentie laten ontstaan bij alle betrokkenen dat het VTH-stelsel versterkt moet worden. Het geheel is uitgewerkt in het interbestuurlijk programma versterking VTH-stelsel (IBP) dat een looptijd kent van twee jaar (2022-2024). Het IBP is onder meer stand gebracht in nauwe samenwerking met het Interprovinciaal Overleg (IPO) en de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG).

In afstemming met koepelorganisatie Omgevingsdienst NL en in samenwerking met de Noordelijke Omgevingsdiensten heeft de FUMO een positief ontvangen activiteitenplan voor het IBP opgesteld en een (eenmalige) SPUK voor de uitvoering ontvangen (2023). Het IBP biedt voor de FUMO kansen om op bepaalde onderdelen te investeren, zoals op het gebied van kennis en deskundigheid, arbeidsmarktbenadering (profilieren), datakwaliteit, versterken van de bestuursrechtelijke en strafrechtelijke handhaving en de onafhankelijke uitvoering ervan. De uitkomsten van het IBP leiden mogelijk tot aanpassing van wet- en regelgeving, een andere manier van informatie- en kennisuitwisseling en structurele visitatie en toezicht. Deze uitkomsten kunnen structurele gevolgen hebben voor de FUMO en haar deelnemers, bijvoorbeeld op het gebied van financiering, ontwikkeling en samenwerking. De gevolgen van het IBP voor 2024 en verder zijn nog niet bekend en daarom niet in deze begroting verwerkt.

Energiebesparingsplicht

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet wordt de energiebesparingsplicht voor inrichtingen geregeld in het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) en in het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl). Tot dat moment blijft het Activiteitenbesluit milieubeheer gelden. Op 21 november 2022 is door

---

¹ 'Om de leefomgeving – Omgevingsdiensten als gangmaker voor het bestuur'. De Commissie Van Aartsen had de volgende opdracht: welke mogelijkheden ziet de commissie om milieuhandhaving, -toezicht en vergunningverlening in Nederland te versterken met als doel het stelsel effectiever en slagvaardiger te maken?

het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat een voorpublicatie gedaan over het wijzigen van het Activiteitenbesluit en het Besluit omgevingsrecht in verband met de actualisatie van de energiebesparingsplicht. Als Nu de Omgevingswet niet per 1 juli 2023 in werking treedt, is te verwachten dat het Activiteitenbesluit en het Besluit omgevingsrecht per 1 juli 2023 geactualiseerd worden op het onderwerp energiebesparingsplicht en dat de regels gaan gelden, zoals in het Bal en Bbl beschreven. Deze ontwikkeling is nog niet in deze begroting meegenomen, maar de FUMO zal hiervoor een handelingsperspectief opstellen en deze bestuurlijk agenderen.

Naar verwachting komen onder de Omgevingswet, naast de huidige basistaakbedrijven (waarvoor middelen uit de SPUK Energie beschikbaar zijn), vele energiebesparingsplichtige bedrijven onder het basistakenpakket te vallen, waarvoor nog geen menskracht en middelen bij de FUMO beschikbaar zijn.

Arbeidsmarkt

Er is krapte op de arbeidsmarkt. De vraag naar gekwalificeerd personeel is momenteel hoger dan het aanbod. Het gevolg hiervan is dat (qua competenties) geschikte zij-instromers of getalenteerde, nog niet gekwalificeerde medewerkers aangenomen worden (in plaats van het niet-beschikbare personeel met ervaring). Dit vraagt wel extra begeleiding door de eigen medewerkers.

Bij de begroting 2023 is besloten de flexibele schil voor 2023 en 2024 te verhogen naar 20% om in te kunnen spelen op de huidige arbeidsmarkt. Daarnaast wordt in noordelijk verband ingespeeld op deze krapte. De FUMO, de Regionale Uitvoeringsdienst Drenthe en de Omgevingsdienst Groningen hebben de krachten gebundeld en een gezamenlijke arbeidsmarktaanpak opgezet.² Ook wordt er gezamenlijk opgetrokken en geïnvesteerd op schaarse en complexe werkterreinen. Voor deze arbeidsmarkt-aanpak is € 50.000,- in deze ontwerpbegroting opgenomen.

Circulaire economie

De Rijksoverheid heeft als doelstelling een volledig circulaire economie in 2050. Op regionaal en lokaal niveau wordt hier invulling aangegeven. Omgevingsdiensten zijn een belangrijke schakel in de transitie naar een circulaire economie (CE). Zij zijn verantwoordelijk voor de VTH-taken op het gebied van afval. De FUMO werkt aan het vergroten van het kennisniveau en het ontwikkelen van praktische vaardigheden om het VTH-instrumentarium in te zetten ter bevordering van de circulaire economie.

2.2 Doorontwikkeling

Voor de doorontwikkeling binnen de FUMO zal in eerste instantie een beroep worden gedaan op de ontwikkelkracht binnen de eigen organisatie. Daarnaast, zo leert de ervaring, is voor een goede implementatie van nieuwe ontwikkelingen de participatie van medewerkers uit de primaire processen nodig. Hun kennis en praktijkervaring is essentieel. Voor de deelname van medewerkers aan projecten wordt het bestaande, structurele ontwikkelbudget ingezet van € 250.000,-.

In 2024 zal naar verwachting veel aandacht uitgaan naar een andere manier van werken, onder andere door nieuwe wet- en regelgeving (zoals de Omgevingswet) en de maatschappelijke opgaven waar we voor staan met onze deelnemers. Dit heeft raakvlakken met vrijwel alle disciplines binnen de FUMO. De ondersteuning van het primaire proces – op het gebied van onder andere projectleiding, ICT, communicatie en HRM – moet hierop ingericht zijn, om het functioneren van de organisatie in deze omstandigheden in goede banen te leiden. Dit resulteert in een structurele uitbreiding van de

---

² Zie verder programma 'Bedrijfsvoering', thema 'mensen'.

afdeling Bedrijfsvoering conform de Kadernota 2024-2028 (€ 270.000). Om de robuuste kennisorganisatie te zijn op het gebied van milieu is het bovendien noodzakelijk dat de FUMO investeert in kennisontwikkeling en deskundigheidsbevordering. Hiervoor is in de ontwerpbegroting aanvullend 750 uur opgenomen (in lijn met de Kadernota 2024-2028).

De meest recente wijzigingen van de Wet gemeenschappelijke regelingen spitst zich toe op de democratische legitimiteit van gemeenschappelijke regelingen. Het traject, in samenwerking met de griffies van de deelnemers en de Veiligheidsregio Fryslân, zal in 2024 leiden tot een herijking van de gemeenschappelijke regeling FUMO. Deze herijking, waarbij ook de deelnemers betrokken worden, zal mogelijk gevolgen hebben voor de governance, bijvoorbeeld als de raden een nadrukkelijker positie innemen dan in de huidige situatie. Bij wijzigingen in de gemeenschappelijke regeling FUMO en/of de governance is de inzet om eventuele financiële consequenties binnen deze begroting te realiseren.

3. Programma's

In dit hoofdstuk leest u per programma:

- wat we willen bereiken;
- wat we ervoor gaan doen en
- welke kosten de uitvoering met zich meebrengt (welke financiële middelen zijn er).

Voor de programma's zijn duidelijk geformuleerde en realistische doelstellingen opgesteld (wat willen we bereiken). Het programma 'Bedrijfsvoering' wijkt enigszins af qua opzet en inhoud van de programma's van de primaire afdelingen. Deze afdeling kent veel verschillende disciplines, die per thema in deze begroting zijn uitgewerkt. De programma's van het primaire proces worden verder uitgewerkt in het uitvoeringsprogramma voor de basistaken 2024 en het uitvoeringsprogramma 2024 VTH voor de provincie. Bedrijfsvoering maakt hier geen onderdeel van uit.

De collectieve taken zijn onderdeel van de uren van de programma's 'Vergunningverlening en specialistisch advies' en 'Toezicht en handhaving'. In bijlage 7 is dit nader uitgewerkt.

3.1 Programma Vergunningverlening en specialistisch advies

De afdeling Vergunningverlening en specialistisch advies voert o.a. toetsingswerkzaamheden uit en behandelt vergunningsaanvragen en meldingen op het gebied van milieu. Dit met in acht name van de geldende wet- en regelgeving en met oog voor de ontwikkelingsmogelijkheden van bedrijven binnen die wet- en regelgeving. Zo leveren wij een bijdrage aan een duurzame en gezonde leefomgeving. Wij zijn een schakel in de keten en zoeken hierbij nadrukkelijk de samenwerking op met onze ketenpartners, zoals de Veiligheidsregio Fryslân en Wetterskip Fryslân.

Voor de provincie Fryslân verzorgt de FUMO ook de taken op het gebied van bouwen, reclame, inrit, kappen en slopen (BRIKS-taken).

De specialisten op het gebied van licht, trillingen, geur, geluid, lucht, bodem en externe veiligheid en de juristen ondersteunen de vergunningverleners en toezichthouders bij de uitvoering van hun taken. Daarnaast wordt door individuele deelnemers regelmatig gebruik gemaakt van hun specialistische kennis. Dit gaat via opdrachtverlening in de vorm van een plustaak of een incidentele opdracht. Zo leveren zij hun bijdrage aan een schone, gezonde, duurzame en veilige leef- en werkomgeving voor de inwoners van Fryslân. Voor een deel worden onze specialisten intern ingezet, bij de ondersteuning zoals hiervoor beschreven. De uren voor interne ondersteuning maken onderdeel uit van het kengetal van de betreffende producten. Het andere deel wordt rechtstreeks ingezet voor advisering en dienstverlening aan provincie en gemeenten.

Wat willen we bereiken

Programma Vergunningen	Beoogd resultaat	Doel 2024
Productie	95-105% van de werkprogramma's en aanvullende opdrachten zijn gerealiseerd	95-105%
	Percentage producten dat binnen het kengetal is gerealiseerd	50% ³
Tijdigheid	Verlenen van advies of vergunningen (Wabo/Omgevingswet) binnen de afgesproken wettelijke termijn	90%
	Totaal percentage dvo-uren dat is geleverd	90-100%
Kwaliteit	Percentage medewerkers dat voldoet aan kwaliteitscriteria	80% ⁵
	% bezwaren en beroepen die ongegrond zijn verklaard, dan wel niet ontvankelijk. ⁴	90%

Tabel 4: Doelen programma Vergunningen en specialistisch advies

Wat gaan we er voor doen

Productie		2023	2024
Productie	Producten in uren		
	Basistaken		
	- Reguliere uren	26.357	25.193
	- Algemene vragen	875	860
	- Uren maatwerk	5.405	4.087
	- Uren onvoorzien	1.961	1.777
	- Projecten	0	0
	Plustaken		
	- Afhandelen meldingen	1.734	1.934
	- Juridisch vergunningverlening	432	432
	- Administratieve ondersteuning	145	145
	- Externe veiligheid	1.902	1.714
	- Register externe veiligheid	174	174
	- EED	50	50
	- Juridisch toezicht	350	800

³ De verwachting is dat het nodige maatwerk zal ontstaan. Onduidelijk is nog welk effect de Omgevingswet op de realisatie van de kentallen heeft.

⁴ De afdeling is hierbij ook afhankelijk van doorlooptijden en kwaliteit van deelnemers.

⁵ Bij de bepaling van dit percentage is rekening gehouden met de situatie op de arbeidsmarkt, waardoor er meer sprake is van instroom van zogenaamde zij-instromers en starters op de arbeidsmarkt.

	- Shared Service	156	156
	- Specialistisch Advies Geluid	4.108	4.327
	- Specialistisch Advies Bodem	123	123
	- Specialistisch advies Lucht	75	50
	- Beleidsondersteuning	187	207
	- Overige adviezen/diverse	515	413
	Specifieke uitkering energie (SPUK energie)	0	693

Toelichting

De uren zijn gebaseerd op de geprognoseerde aantallen, die in afstemming met de opdrachtgevers tot stand zijn gekomen. Dit heeft geleid tot aanpassingen, die op basis van ervaringscijfers tot stand zijn gekomen, zoals bij de uren voor juridisch toezicht. Ook zijn hier de uren opgenomen die betrekking hebben op de taakuitvoering inzake SPUK-energie. Dit is een nieuwe taak ten opzichte van de vastgestelde, primaire begroting 2023.

De werkelijke bestede uren worden jaarlijks achteraf verrekend middels nacalculatie.

Wij zorgen voor uniformiteit in de vergunningverlening. Is maatwerk nodig, dan informeren wij de deelnemer hier zo snel mogelijk over conform de financieringssystematiek.

We volgen landelijke ontwikkelingen en vertalen die naar opgaven voor de specialisten binnen de afdeling. De inwerkingtreding van de Omgevingswet zal zorgen voor een extra te leveren dienst. In het proces om te komen tot omgevingsvisies en omgevingsplannen die recht doen aan de ruimtelijk kwaliteit, gezondheid en veiligheid draagt de afdeling hier aan bij door in opdracht van de individuele deelnemer over deze onderwerpen (o.a. bruidsschat) inhoudelijk en integraal te adviseren.

Welke financiële middelen zijn er

Financiën		2023	2024
Financiële realisatie	Binnen budget	Ja Saldo: -	Ja Saldo: -
	- Lasten	5.255.006	6.018.600
	- Baten		
	o Reguliere bijdrage	4.757.649	5.493.228
	o Brikstaken	150.815	159.310
	o Incidentele opbrengsten	346.542	366.062

Tabel 5: Productie en financiën programma Vergunningen en Specialistisch Advies

Formatie

De begrote formatie voor het programma Vergunningverlening en Specialistisch Advies bedraagt 57,9 fte.

Taakgebied	VSPA
Inrichting gebonden basistaken	28,3
Niet inrichtingsgebonden basistaken	4,0
Plustaken provincie	8,5
Plustaken gemeente	7,8
Overige structurele taken	9,3
<i>Brikstaken onverdeeld</i>	1,6
<i>Collectieve opdrachten incl ketentoezicht</i>	4,9
<i>Specifieke uitkeringen</i>	0,5
<i>Incidentele opdrachten onverdeeld</i>	2,3
Totaal	57,9

Tabel 6: Begrote formatie programma vergunningverlening

3.2 Programma Toezicht en handhaving

De afdeling Toezicht en handhaving ziet toe op de naleving van de wet- en regelgeving betreffende Milieu, Water (Indirecte lozingen), Bouw, Ruimtelijke ordening, Provinciale milieuverordening, Zwemwater (Whvbz), Natuurwetgeving, Sloop in combinatie met asbest, Vuurwerk, Warmte/koude opslag, (industriële) Grondwateronttrekkingen, Kleine luchtvaart, Ontgrondingen, Besluit bodemkwaliteit en Bodemsanering. Vanuit dat toezicht geven we adviezen aan de opdrachtgevers over het uitvoeren en initiëren van toezicht & handhaving en het uitvoeren hiervan. Hierbij hebben we als doel het naleefgedrag te bevorderen teneinde het realiseren van een duurzame en gezonde leefomgeving. Preventief toezicht op (bedrijfsmatige) activiteiten is hier een onderdeel van. We handelen hierbij transparant, eenduidig en oplossingsgericht.

Wat willen we bereiken

Ons uitgangspunt is: we willen uitvoeren wat we hebben afgesproken! Dat betekent dat we normconform gedrag willen realiseren door te werken met risicoanalyses en toezichtplannen voor individuele activiteiten of branches. Dit is overeenkomstig het jaarprogramma voor de basistaken, dat is opgesteld op basis van het VTH-beleid Fryslân. Dit houdt ook in dat meldingen en klachten adequaat worden afgehandeld, de piketregeling wordt onderhouden en de landelijke handhavingsstrategie (overeenkomstig het VTH-beleid Fryslân) wordt aangehouden bij bestuursrechtelijke en strafrechtelijke handhavingszaken. We zijn transparant en eenduidig in de uitvoering van onze taken en de borging daarvan in werkprocessen. Onze insteek is resultaatgericht waarbij ook aandacht is voor de trends, ontwikkelingen en innovaties, zodat we voldoende geëquipeerd zijn om bedrijven te adviseren en/of aan te spreken. Uiteraard werken we hierbij samen met onze (keten)partners.

Programma Toezicht en handhaving	Beoogd resultaat	Doel 2024
Productie	95-105% van de werkprogramma's en aanvullende opdrachten gerealiseerd	95-105%
Tijdigheid	- Na controle binnen twee weken advies/brief uit - Binnen 2 weken na hersteltermijn wordt hercontrole uitgevoerd⁶	95% 50%
Kwaliteit	- FUMO voldoet aan kwaliteitscriteria - Collegiale toets - Uitvoering m.b.v. digitale checklists	80% ⁷ 75% 80%

Tabel 7: Doelen programma Toezicht en handhaving

Wat gaan we er voor doen

Productie		2023	2024
Productie	Producten en diensten in uren:		
	Inrichting gebonden basistaken		
	- Reguliere controles	15.778	16.218
	- Hercontroles	5.824	5.975
	- Klachten	1.578	1.622
	- Informatieverzoeken	789	811
	- Onvoorzien (meer controles dan begroot)	4.577	5.163
	- Maatwerk (geen regulier product)	4.244	4.273
	Niet-inrichtinggebonden basistaken	21.629	24.293
	Handhaving (2 ^{de} hercontrole + advies)	4.080	4.080
	Plustaken	3.026	2.976
	Specifieke uitkering energie (SPUK energie)	0	4.010

Toelichting op de tabel

De meest voorkomende producten in dit programma zijn het uitvoeren van niet-inrichtinggebonden basistaken en het uitvoeren van reguliere controles bij inrichtingen. De niet-inrichtinggebonden taken zijn toezicht op de Wet bodembescherming (Wbb), het Vuurwerkbesluit, het behandelen van meldingen asbest en Bbk en het toezicht hierop. De uren voor de taken op het gebied van asbest en Bbk zijn gebaseerd op de geprognoseerde aantallen en kentallen, die in afstemming met de opdrachtgevers tot stand zijn gekomen. Voor de inrichtinggebonden taken wordt overeenkomstig het VTH-beleid Fryslân gewerkt met brancheplannen en worden zowel integrale – als aspectcontroles uitgevoerd. In het programma VTH voor de basistaken FUMO wordt de uitvoering van de basistaken jaarlijks nader uitgewerkt.

⁶ Deze KPI geldt alleen voor het uitvoeren van toezicht waarbij de FUMO mandaat heeft de brief te versturen.

⁷ Bij de bepaling van dit percentage is rekening gehouden met de situatie op de arbeidsmarkt, waardoor er meer sprake is van instroom van zogenaamde zij-instromers en starters op de arbeidsmarkt.

Wij zorgen voor uniformiteit in en handelen naar de vastgestelde kengetallen per product. Is maatwerk nodig dan informeren wij de deelnemer hier over conform de gemaakte afspraken.

Welke financiële middelen zijn er

Financiën		2023	2024
Financiële realisatie	Binnen budget	Ja Saldo: -	Ja Saldo: -
	- Lasten	4.911.160	6.112.756
	- Baten		
	o Reguliere bijdrage	4.413.809	5.587.384
	o Brikstaken	150.815	159.310
	o Incidentele opbrengsten	346.542	366.062

Tabel 8: Productie en financiën programma Toezicht & Handhaving

Formatie

De begrote formatie voor de afdeling toezicht en handhaving bedraagt 67,4 fte.

Taakgebied	Toezicht en handhaving
Inrichting gebonden basistaken	20,2
Niet inrichtingsgebonden basistaken	17,8
Plustaken provincie	14,1
Plustaken gemeente	2,1
Overige structurele taken	13,3
<i>Brikstaken onverdeeld</i>	0,4
<i>Collectieve opdrachten incl ketentoezicht</i>	7,6
<i>Specifieke uitkeringen</i>	2,9
<i>Incidentele opdrachten onverdeeld</i>	2,3
Totaal	67,4

Tabel 9: Begrote formatie Toezicht en handhaving

3.3 Programma Bedrijfsvoering (incl. management)

De afdeling Bedrijfsvoering verzorgt alle activiteiten die het primair proces van de FUMO zo effectief en efficiënt mogelijk laten verlopen. De ondersteuning door de afdeling heeft betrekking op de volgende domeinen: personeel & organisatie, financiën & control, informatie, automatisering & archief; facilitaire zaken, communicatie, secretariaat & frontoffice en beleidsondersteuning & advies.

Dit programma Bedrijfsvoering is onderverdeeld in de thema's Mensen, Huisvesting en Digitalisering met daarin de doelen en resultaten.

Thema mensen

Onze medewerkers zijn ons belangrijkste kapitaal. Door het uitvoeren van periodieke medewerkers tevredenheid onderzoeken (MTO), Periodieke medische onderzoeken (PMO), strategische personeelsplanning (SPP) en persoonlijke gesprekken met de medewerkers heeft de FUMO inzicht in de aandachtsgebieden en vraagstukken die bij haar medewerkers spelen. Op basis hiervan maakt de FUMO jaarlijks keuzes, die voor haar organisatie naast wet- en regelgeving leidraad zijn om gestructureerd en integraal uitvoering te geven aan het HRM-beleid. Vanuit goed werkgeverschap en personeelszorg wordt gewerkt met instrumenten als SPP, leren en ontwikkelen, goed werkgeverschap, in-, door- en uitstroom. De FUMO-organisatie wil inclusief zijn, waarin ieder met zijn kennis, ervaring en talenten gewaardeerd wordt en waar onze medewerker zichzelf kan zijn.

Een belangrijke externe ontwikkeling is de veranderde arbeidsmarkt en de krapte op deze arbeidsmarkt. Dit is door de drie Noordelijke Omgevingsdiensten in 2022 onderkend en hierop is een flinke investering gedaan door het gezamenlijk opzetten van een gemeenschappelijk digitaal platform met een gerichte arbeidsmarktcampagne. De doelstellingen zijn naamsbekendheid als interessante werkgever en het aantrekken van jonge professionals met instroom in trainee programma's. Dit programma wordt in 2024 gecontinueerd om de bemensing van noodzakelijke functies te blijven waarborgen. Ook wordt het goede werkgeverschap bij de FUMO voor personeel in dienst bij de FUMO gecontinueerd. Ten tijde van deze ontwerpbegroting (begin 2023) speelt naast krapte op de arbeidsmarkt ook de geopolitieke spanningen, een hoge inflatie en diverse maatschappelijke crisissen (stikstof, energie en polarisatie) met als gevolg een stijging van de CAO-lasten en hogere structurele lasten.

Thema huisvesting

De FUMO is gehuisvest in een bedrijfspand toebehorend aan de gemeente Leeuwarden. Afspraken over gebruik, investeringen en onderhoud zijn vastgelegd in overeenkomsten. Ons gebouw is verduurzaamd met een innovatieve oplossing als aquathermie voor koeling en verwarming. Elektrificeren en energieneutraal maken staat bij het vormgeven van deze begroting als actiepunt nog open bij de gemeente Leeuwarden (er zijn afspraken gemaakt over het aanleggen zonnepanelen en aanleg aanvullende groepen voor laadpalen). Daarnaast is in het gebouw gebruik gemaakt van duurzame materialen en recyclebare of hergebruikt en opgeknapte materialen en artikelen.

Ons wagenpark bestaat sinds medio 2022 grotendeels uit elektrische voertuigen (10). Daarnaast zijn een aantal moderne brandstof voertuigen (6) in gebruik om redenen dat deze voertuigen ten tijde van de aanbesteding en levering nog niet elektrisch op de markt beschikbaar waren. Op termijn zal, zodra de eerstvolgende aanbesteding speelt, ook hiervoor een elektrische variant komen. Op bovengenoemde wijze geeft de FUMO invulling aan het toewerken naar een 'Energie-neutrale' organisatie.

Thema digitalisering

Digitalisering speelt een sleutelrol bij het realiseren van efficiënte bedrijfsvoering. Door de invoering van de Omgevingswet en de daarmee samenhangende wijzigingen in onze systemen is de noodzaak om data op orde te hebben evenals de afhankelijkheid van informatievoorziening en ICT nog duidelijker geworden. Een goed modern technisch fundament is nodig. Als FUMO zijn wij voor de werking van onze eigen bedrijfsapplicaties en middelen en specifiek de financiële applicatie afhankelijk van de ICT-architectuur en middelen van de provincie Fryslân. Voor de werking van andere applicaties en functies in met name het HRM-proces zijn wij afhankelijk en ondergebracht bij de gemeente Leeuwarden. Deze constructen zijn door de diversiteit van belangen en afhankelijkheden complex en zijn operationeel vertaald in meerdere Dienstverleningsovereenkomsten (DVO's). Wij sturen als FUMO op het leveren van kwaliteit en tijdigheid van de gevraagde dienstverlening van zowel de provincie als de gemeente Leeuwarden. Daarnaast onderzoeken wij met de drie Omgevingsdiensten in Noord-Nederland of er situationele mogelijkheden zijn om bepaalde ICT-aangelegenheden gezamenlijk vorm te geven.

Data, digitalisering, informatievoorziening en innovatie worden steeds belangrijker voor overheidsorganisaties. De Informatie Voorzienings-keten (IV-keten) is bezig met een professionaliseringsslag waardoor het de organisatie steeds beter en sneller kan bedienen. Door de inpassing van nieuwe data, applicaties en functies met ICT-koppelingen is de vraag gerezen of de ICT-architectuur voor het RO- en VTH-domein in combinatie met de FUMO efficiënter en slimmer kan worden ingericht (van diverse bedrijfsapplicaties met verschillende leveranciers, portal en (zaaksysteem) LEEF naar een mogelijk geïntegreerde oplossing). De FUMO zal zichzelf professioneel moeten versterken door procesaanpassingen, systeemaanpassingen en een hogere mate van digitale volwassenheid.

Wat willen we bereiken

Thema mensen

- We willen dat medewerkers optimaal bijdragen aan de realisatie van de doelstellingen van de FUMO en de daarbij behorende werkzaamheden voor onze deelnemers.
- We willen dat met de verschillende 'HR-thema's', zoals leiderschap, goed werkgeverschap, ontwikkelen en leren, SPP en personeelszorg onze medewerkers duurzaam inzetbaar zijn. Dit maakt integraal onderdeel uit van de bedrijfsvoering in onze organisatie.

Thema mensen	Beoogd resultaat	Doel 2024
Optimaal bijdragen aan de realisatie van de doelstellingen van de FUMO en de daarbij behorende werkzaamheden	Effectieve en efficiënte inzet van de medewerkers in de organisatie gericht op de uitvoering van het FUMO takenpakket	Inzet is in lijn met onze productieafspraken en diensten aan onze deelnemers. Binnen begrotings- en formatiekaders worden medewerkers conform productienormering ingezet
Onze medewerkers zijn duurzaam inzetbaar		HRM-beleid en activiteiten zijn ingericht op thema's', zoals leiderschap, goed werkgeverschap, ontwikkelen en leren, SPP en personeelszorg

Thema huisvesting

- We willen een functioneel, doelmatig en modern ingericht gebouw waarin medewerkers goed vertoeven en bezoekers zich welkom voelen.
- We willen de verschillende vormen van werken kunnen toepassen (hybride werken, plaats onafhankelijk werken).
- We willen waar mogelijk een 'Energie-neutrale' organisatie zijn.

Thema huisvesting	Beoogd resultaat	Doel 2024
Moderne & doelmatige huisvesting	Periodiek uitvoeren medisch/welzijn onderzoek	PMO (onderdeel huisvesting, klimaat e.a.) resultaten
Energie-neutraal gebouw, voertuigenpark en organisatie	Energiebesparing en energieopwekking	FUMO werkt waar mogelijk energieneutraal

Thema digitalisering

- We willen de randvoorwaarden creëren voor stabiele, duurzame en toekomstgerichte informatievoorziening.
- We willen goede partnerschap samenwerking in onze driehoek ICT-inrichting met de Provincie Fryslân en het Shared Service Center (SCC) gemeente Leeuwarden.
- We willen kansen op samenwerking met de drie noordelijke Omgevingsdiensten voor ICT of functies ICT gezamenlijk verkennen.

Thema digitalisering	Beoogd resultaat	Doel 2024
Randvoorwaarden informatievoorziening	Informatievoorziening en ICT-voorzieningen met onze deelnemers en/of in onze functionele keten(s) is conform wetgeving en Omgevingswet ingericht Informatiemanagement conform IBP-pijler 3 (combinatie van mensen, middelen en procedures' en de verscheidenheid aan (samenhangende) voorzieningen (registers, applicaties, informatiesystemen, etc.)). Digitale vaardigheid organisatie ICT basis op orde	Ingerichte en geactualiseerde informatievoorziening met onze deelnemers en/of in onze functionele keten(s) De informatievoorziening van het VTH-stelsel inrichten Digitale vaardigheid organisatie is geïnventariseerd

	Voldoen aan wet- en regelgeving	De organisatie voldoet aan geldende wet- en regelgeving
Goede partnerschap samenwerking	Actuele DVO Provincie Fryslân Actuele DVO Gemeente Leeuwarden Rechtmatig en doelmatige overeenkomst ICT leverancier(s)	Ingericht DVO en sturingsmodel Ingericht DVO en sturingsmodel Aanbestede diensten conform aanbestedingsbeleid met rechtmatigheidsverklaring accountant
Verkenning met Noordelijke omgevingsdiensten op samenwerking	Gezamenlijke agenda Functies in OD samenwerking (uitleen/gastheer model)	Aantal functies en agendavoering worden gezamenlijk gedaan

Wat gaan we er voor doen

Thema mensen

- We zorgen ervoor dat de inzet van personeel - vast, tijdelijk en inhuur - in evenwicht zijn en blijven binnen de beschikbare middelen.
- We hanteren de kwaliteitscriteria als onderdeel van opleidingsprogramma's voor individuele medewerkers en maken opleidingsplannen voor leren en ontwikkelen.
- We geven uitvoering aan de visie op werkgevers- en werknemerschap.
- We zorgen ervoor dat elke afdeling beschikt over een afdelingsplan met daarin opgenomen SPP. Hiermee hebben wij inzicht in de beschikbare en benodigde kwaliteit en kwantiteit van afdelingen en teams.
- We doen aan intensieve gezamenlijke arbeidsmarktcommunicatie, gericht op naamsbekendheid, aantrekkelijk werkgeverschap als drie noordelijke Omgevingsdiensten en activeren van nieuwe instroom in trainee programma's.
- We geven invulling aan duurzame inzetbaarheid van onze medewerkers.
- We voeren activiteiten uit gericht op het bevorderen van integriteit, weerbaarheid en voorkomen ongewenst gedrag bij medewerkers.
- We geven invulling aan inclusiviteit en diversiteit.

Thema mensen	Indicator	Resultaat 2024
Inzet personeel is conform dienstverleningsafspraken en binnen begroting	Voortgang monitor FUMO en rapportages individuele deelnemers	Account gesprekken worden periodiek gevoerd en worden door deelnemers positief gewaardeerd Begrotings- en productie realisatie worden periodiek gemonitord en verantwoord
Voldoen aan opleidingseisen en ontwikkelen	Ingericht opleidingsplan en individueel opleidingsplan	Opleidingsplannen worden toegepast en gerealiseerd, personeel voldoet aan kwaliteitscriteria (conform doelstellingen primaire afdelingen) en persoonlijke ontwikkelbehoefte
Uitvoering geven aan visie op werkgever- en werknemerschap	Actuele visie	MTO- en PMO-uitkomsten zijn vertaald naar een actuele visie op werkgever- en werknemerschap
SPP	Uitgewerkt SPP	Afdelingen en teams beschikken over afdelingsplan en/of teamplan inclusief SPP
Arbeidsmarktcampagne activeren nieuwe instroom & naamsbekendheid als werkgever	Arbeidsmarktcampagne en goed werkend digitaal platform voor de drie noordelijke Omgevingsdiensten	Goed gevuld trainee programma Scores monitoring digitale platform $\geq$ benchmark.
Inclusiviteit en diversiteit	Uitgewerkte rapportage in sociaal jaarverslag 'Personeelsmonitor' en opbouw personeelsbestand	Personeelsmonitor en opbouw personeelsbestand
Bevorderen van integriteit, weerbaarheid en voorkomen ongewenst gedrag bij medewerkers.	Sociaal jaarverslag Rapportage RI&E Rapportage weerbaarheid	Actueel integriteitsbeleid Vertrouwenspersoon rapportage Inwerkprogramma nieuw personeel Gespreksvoeringen thematisch met MT en medewerkers Plan van aanpak activiteiten naar aanleiding van rapportage(s)
Ziekteverzuim	Ziekteverzuim	Lager dan 5%
Inhuur verhouding	Percentage inhuur op loonsom	Lager dan 20%

Thema huisvesting

Thema huisvesting	Indicator	Resultaat 2024
Moderne & doelmatige huisvesting	We zorgen ervoor dat alle vergaderruimtes worden voorzien van hybride vergaderfaciliteiten	Ingerichte ruimtes Op locatie werken en thuiswerken (hybride werken) functioneert (indicator welzijnsonderzoek)
	Gebouw onderhoud	Onderhoudsplan is actueel
Energie-neutraal gebouw, voertuigenpark en organisatie	We geven verdere uitvoering aan de geplande energiebesparende maatregelen voor het bedrijfspand en het wagenpark.	Zonnepanelen zijn geïnstalleerd en energieverbruik is neutraal Aansluitingen voor uitbreiding laadpalen is gerealiseerd
	Periodiek Medisch Onderzoek gegevens	Plan van aanpak activiteiten zijn gerealiseerd

Thema digitalisering

- Er wordt een nulmeting uitgevoerd om de digitale vaardigheid van collega's te meten.
- Onze informatievoorziening is conform archiefwet, Wet open overheid (Woo) en Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) ingericht.
- Informatievoorziening van het VTH-stelsel is conform uitgangspunten pijler 3 IBP ingericht.
- Wij hanteren het plan van aanpak en de realisatie van plannen conform de informatievisie.
- We actualiseren de DVO's met Provincie Fryslân en de gemeente Leeuwarden.
- We hanteren kwaliteits- en realisatieafspraken in de DVO en houden accountmanagement gesprekken.
- ICT-dienstverlening voor ons zaakstelsel wordt aanbesteed conform de aanbestedingsrichtlijnen.
- We hanteren een gezamenlijke agenda met de drie Noordelijke Omgevingsdiensten op bedrijfsvoering vraagstukken waaronder specifiek kwetsbare functie(s).

Voor het thema digitalisering is geen uitgewerkte tabel opgenomen, zoals bij de andere thema's. De reden hiervoor is dat er, voordat er concrete doelstellingen geformuleerd kunnen worden, als basis eerst een breed gedeelde en vastgestelde i-visie (informatievisie) benodigd is. Deze wordt in 2023 opgesteld.

Welke financiële middelen zijn er

Programma Bedrijfsvoering	2024 Begroting	2023 Begroting
Lasten	8.003.674	7.100.295
Baten	-	-
- Reguliere bijdragen	8.003.674	7.100.295
	-	-
	-	-
Saldo	-	-

Tabel 100: Begrote kosten programma Bedrijfsvoering

Formatie

De begrote formatie voor Bedrijfsvoering bedraagt 26,7 fte, dit is exclusief 1,5 fte flexibele schil. Naast de formatie voor bedrijfsvoering is 11 fte begroot voor de managementstructuur. Deze bestaat uit één secretaris/ directeur, drie afdelingshoofden en zeven teamleiders. De formatie is als volgt opgebouwd:

Deelgebied	FTE
Personeel (P)	4,00
Informatievoorziening (I)	7,88
Organisatie (O)	5,89
Financiën (F)	2,89
Administratieve organisatie (A)	3,29
Communicatie (C.)	1,78
Kwaliteit	1,00
Directeur	1,00
Afdelingshoofden	3,00
Teamleiders	7,00
Totaal	37,7

Tabel 11: Begrote fte's Bedrijfsvoering per deelgebied

4. De financiële begroting 2024

4.1 Uitgangspunten

Indexering

Voor de financiële begroting is, conform de Kadernota 2024-2028, voor de loon- en prijsindexatie de verwachting van het Centraal Plan Bureau (CPB) gevolgd:

Omschrijving	Index/jaar
Jaar	2024
Indexering personeelskosten	4.1%
Periodieken	1% (3% in ca. 30% van de gevallen)
Subtotaal personeelskosten	5.1%
Index materiële kosten	2.3%
Gewogen gemiddelde	4.8%

Tabel 11: Begrote indexeringen

De lasten in de begroting bestaan voor ca. 88% uit personeelskosten en voor 12% uit materiële kosten. Het gewogen gemiddelde van de indexering bedraagt op basis hiervan 48%.

De basis van de begroting 2024 wordt gevormd door de begroting 2023. In de begroting 2023, die op 7 juli 2022 is vastgesteld door het AB van de FUMO is gerekend met een indexering op de personeelskosten van 2.2%. Deze indexering is gebaseerd op de cijfers die medio 2021 door het CPB zijn bekendgemaakt. In 2022 hebben we te maken gehad met een hoge inflatie. Deze hoge inflatie vertaalt zich in hogere loonkosten in afgesloten en nog af te sluiten CAO's. Hoewel de onderhandelingen over de CAO SGO (en CAO gemeenten) nog niet zijn afgerond is er nu een bod van de werkgevers van 5%. Dit is nog fors lager dan de eisen van de vakbond. Op basis van deze ontwikkelingen zijn wij uitgegaan van een loonstijging van 7% in 2023, welke is verwerkt in de begrotingswijziging 2023 die tegelijkertijd met voorliggende begroting 2024 voor zienswijze aan de deelnemers wordt voorgelegd. Omdat de indexering van 2023 doorwerkt in 2024, is ook in deze (ontwerp)begroting rekening gehouden met een indexering van 7% over de personeelskosten van 2023.

Kostennormering

In de reguliere begroting is rekening gehouden met de volgende uitgangspunten.

- Als productiviteitsnorm wordt uitgegaan van 1.360 uur, een percentage van 72,6% van de totale beschikbare uren per fte (1.872). Dit betreft de 'declarabele' uren, oftewel directe uren waarvoor in de begroting dekking is opgenomen.
- Als flexibele schil voor het primair proces wordt 20% aangehouden. Dit betreft de verhouding externe medewerkers ten opzichte van het totaal aantal medewerkers (op basis van fte). De norm is in 2023 en 2024 tijdelijk verhoogd (was 15%) als gevolg van de krappe arbeidsmarkt.

Wijze van financieren

In de vergadering van het AB van 10 december 2020 is het sturings- en financieringsmodel vastgesteld. De begroting van 2024 is op basis van dit model opgesteld. De belangrijkste uitgangspunten van dit model zijn:

Taakgebied	Omschrijving financieringswijze
Inrichting gebonden basistaken - regulering	- In samenspraak met de deelnemers wordt per product uit de PDC een inschatting gemaakt van het aantal te verwachten producten - Het aantal verwachte producten x het kengetal = aantal begrote uren - In samenspraak met de deelnemers worden uren opgenomen voor informatieverstrekking, maatwerk en onvoorzien. - Het totaal aantal uren x het integrale uurtarief = deelnemersbijdrage
Inrichting gebonden basistaken - Toezicht	- Het aantal inrichtingen x kengetal x frequentie = aantal basistaakuren - In samenspraak met de deelnemers worden uren opgenomen voor onvoorzien, maatwerk en indien gewenst een hoger ambitieniveau. - Aantal basistaakuren x integrale uurtarief = deelnemersbijdrage voor inrichtinggebonden basistaken;
Niet-inrichting gebonden basistaken besluit VTH	- Voor meldingen sloop/asbest en Bbk wordt in samenspraak met de deelnemers per product een inschatting gemaakt van het aantal te verwachten ingediende meldingen. Het aantal verwachte producten x het kengetal x het integrale uurtarief = deelnemersbijdrage. - Voor toezicht sloop/asbest en Bbk: het aantal meldingen x kengetal x frequentie = aantal toezichtsuren Bbk en asbest/sloop. Dit maal het integrale uurtarief = deelnemersbijdrage. - Voor vrije veld toezicht (Bbk) is 1.600 uur begroot. - Voor handhaving wordt uitgegaan van dezelfde aantallen als in de begroting van 2023.
BOA-coördinatie	- Conform besluitvorming in het bestuurlijke VTH-overleg is 700 uur opgenomen in voorliggende begroting; - De uren zijn naar rato van de deelnemersbijdrage voor basistaken verdeeld over de deelnemers en opgenomen onder de collectieve taken.
Ketentoezicht	- Voor ketentoezicht zijn 4 fte opgenomen. - De uren zijn naar rato van de verhouding reguliere toezicht uren verdeeld over de deelnemers.
Omgevingswet	Het budget dat beschikbaar is gesteld voor de implementatie van de Omgevingswet wordt vertaald naar een bijdrage per deelnemer op basis van de verhouding in de bijdrage van de basistaken.
Collectieve taken	- Voor collectieve taken is 10.900 uur opgenomen. Dit is een stijging van 8.750 uren, die met name veroorzaakt wordt door het opnemen van inwerkuren, conform het besluit van het AB van de FUMO van 27 oktober 2022. - Deze uren zijn naar rato van de deelnemersbijdrage voor basistaken verdeeld over de deelnemers.
Plustaken	- De omvang en samenstelling van de plustaken is in samenspraak met de deelnemers tot stand gekomen; - Per plustaak is vervolgens de tariefgroep bepaald. Het aantal uren per type plustaak vermenigvuldigd met het geldende tarief, leidt tot de deelnemersbijdrage voor de plustaken.

Tabel 12: Gehanteerde berekeningswijzen

Voor alle taken, behalve de BOA-uren, geldt dat deze jaarlijks achteraf middels een nacalculatie worden afgerekend op basis van de werkelijk bestede uren.

4.2 Overzicht van baten en lasten

Het totaaloverzicht van de baten en lasten is hieronder in vergelijking met 2023 weergegeven.

Begroting (Bedragen x€ 1000)	Begroting 2023	Begroting 2024	Vershil	%
Lasten				
Personeelskosten	14.301	16.997	2.696	18,9%
Overige personeelskosten	880	1.010	130	14,8%
Kapitaallasten	85	85	0	0,0%
Wagenpark	167	171	4	2,4%
Huisvesting	680	695	15	2,2%
Administratie	55	56	1	1,8%
ICT	428	438	10	2,3%
Overige kosten	245	250	5	2,0%
Onvoorzien	100	100	0	0,0%
Ontwikkelkosten	251	257	6	2,4%
Implementatie omgevingswet	75	75	0	0,0%
Totale lasten	17.267	20.134	2.867	16,6%
Baten				
Baten uit extra opdrachten	693	732	39	5,6%
Specifieke uitkeringen	0	555	555	>100%
Deelnemersbijdrage	16.574	18.847	2.273	13,7%
Totale baten	17.267	20.134	2.867	16,6%
Saldo baten en lasten	0	0	0	

Tabel 13: Begroting 2024

Toelichting op de financiële begroting

De totale omvang van de reguliere begroting 2024 is met € 2.9 mln. gestegen ten opzichte van 2023. Hierin zijn de volgende effecten opgenomen:

Indexering loonkosten	€ 1.297.000 (structureel)
Aanpassen kengetallen Besluit Bodemkwaliteit (Besluit AB 27 oktober 2022)	€ 286.000 (structureel)
Verhogen van de collectieve uren (Besluit AB 27 oktober 2022)	€ 575.000 (tijdelijk)
Uitvoering taken specifieke uitkeringen (SPUK) energietoezicht	€ 309.000 (tijdelijk)
Versterking bedrijfsvoering	€ 270.000 (structureel)
Overige personeelskosten	€ 130.000 (structureel)
Totaal	€ 2.867.000

In bijlage 1 wordt de deelnemersbijdrage en de mutatie hiervan nader gespecificeerd. Hieronder worden de verschillende begrotingsposten toegelicht.

Lasten

Personeelskosten

Hieronder is een specificatie van de personeelskosten opgenomen.

Reguliere begroting (Bedragen x € 1000)	Begroting 2023	Begroting 2024	Vershil	%
Personeelskosten				
Personeelskosten primair proces	10.138	12.103	1.965	19,4%
Personeelskosten management	1.265	1.438	173	13,7%
Personeelskosten bedrijfsvoering	2.072	2.612	540	26,1%
DVO Provincie	705	721	16	2,3%
DVO Leeuwarden	93	95	2	2,3%
Detachering Wetterskip	28	28	-	0,0%
Totaal personeelskosten	14.301	16.997	2.696	18,9%

Tabel 14: Specificatie personeelskosten

Personeelskosten primair proces

De personeelskosten primair proces bestaan uit salariskosten en kosten van inhuur. De kosten stijgen ten opzichte van 2023. De volgende factoren spelen een rol in de totstandkoming van de begrote kosten:

- Het begrote aantal fte in het primaire proces is gestegen met ca. 12 fte. Dit komt vooral door het verhogen van de collectieve taken, conform het besluit van het AB van de FUMO op 27 oktober 2022 inzake de inwerkuren en conform de Kadernota 2024-2028. Ook zijn aanvullende uren opgenomen voor vrije veldtoezicht Bbk en herijking van de kentallen Bbk, ook conform het besluit van het AB FUMO van 27 oktober 2022. Verder zijn er uren opgenomen voor het uitvoeren van energietoezicht (conform de toegewezen SPUK Energie).
- Conform de Kadernota 2024-2028 is rekening gehouden met 3,2% indexering. Dit heeft vooral betrekking op de verwachte CAO-ontwikkeling. Daarnaast wordt rekening gehouden met 1% voor periodieke loonstijging.
Ook is rekening gehouden met een 'inhaaleffect' over 2023. Gezien de hoge inflatie in 2022 en de huidige stand van zaken met betrekking tot de Cao-onderhandelingen (januari 2023) is duidelijk dat de indexering van 2,2% waarmee voor 2023 is gerekend onvoldoende is. In voorliggende begroting is rekening gehouden met een stijging van 7% voor 2023.
- Autonome ontwikkelingen. Een stijging van het aantal basistaakbedrijven met 87 bedrijven.

Personeelskosten management en bedrijfsvoering

De loonkosten bedrijfsvoering bestaan uit salariskosten en kosten van inhuur. De kosten stijgen als gevolg van indexeringen en als gevolg van het opnemen van 3 fte onder afdeling bedrijfsvoering, conform de Kadernota 2024-2028.

DVO provincie en Leeuwarden

De kosten van de DVO's met de provincie Fryslân en gemeente Leeuwarden zijn geïndexeerd.

Overige personeelskosten

Onder de overige personeelskosten vallen onder meer de kosten voor opleiding en vorming, kosten voor secundaire arbeidsvoorwaarden, reis- en verblijfkosten en arbeidsmarktaanpak. Deze kosten zijn

grotendeels een afgeleide van de loonsom en in de overige gevallen geïndexeerd ten opzichte van 2023.

Kapitaallasten

De kapitaallasten bestaan in principe uit afschrijvingskosten en financieringskosten (rente). De kapitaallasten blijven naar verwachting gelijk aan de begroting van 2023.

Bedrijfskosten

Op de volgende kosten zijn alleen indexeringen toegepast

- Wagenpark
- Huisvesting
- Administratie
- ICT
- Overige kosten
- Ontwikkelkosten

Onvoorzien

Voor onvoorziene uitgaven is de post onvoorzien opgenomen. Deze is niet gewijzigd ten opzichte van 2023.

Baten

Bijdragen uit extra opdrachten

Vanaf 2019 wordt in het meerjarenperspectief jaarlijks rekening gehouden met opbrengsten uit incidentele opdrachten. De afgelopen jaren is gebleken dat buiten de afspraken in de dienstverleningsovereenkomsten extra baten uit incidentele opdrachten worden verkregen. De verwachte inkomsten uit extra opdrachten zijn geïndexeerd ten opzichte van vorig jaar.

Deelnemersbijdrage

De deelnemersbijdrage voor de reguliere begroting stijgt met € 2.3 mln. De deelnemersbijdragen bestaan uit de volgende bijdragen:

- Basistaken (inrichting gebonden en niet-inrichting gebonden)
- Eventuele plustaken
- Collectieve taken
- Implementatie van de Omgevingswet
- Bijdrage abonnementskosten NAZCA

De bijdrage voor de inrichting gebonden basistaken op het gebied van toezicht is afhankelijk van het aantal inrichtingen. In bijlage 1 is een specificatie per deelnemer opgenomen. In onderstaande tabel is het aantal inrichtingen per categorie opgenomen. Het totaal aantal inrichtingen is met 87 gestegen.

Categorie	Aantal inrichtingen 2023	Aantal inrichtingen 2024
Categorie B	2.704	2.776
Categorie C	774	785
Categorie IPPC	106	105
Vml Provinciale B	0	0
Vml Provinciale C	0	0
Provinciaal	56	61
Totaal	3.640	3.727

Tabel 15: Aantal begrote (basistaak)inrichtingen per type 2023-2024

De bijdrage voor de plustaken (aanvullende taken) wordt bepaald op basis van de afgesproken uren. In onderstaande tabel is een specificatie van de plusuren per deelnemer opgenomen.

Deelnemer	Plusuren 2023	Plusuren 2024
Achtkarspelen	399	399
Ameland	257	257
Dantumadiel	347	347
De Fryske Marren	585	804
Harlingen	1.690	1.690
Heerenveen	586	586
Leeuwarden	2.782	2.882
Noard-East Fryslân	1.539	1.539
Ooststellingwerf	130	130
Opsterland	91	91
Schiermonnikoog	90	90
Smallingerland	1.138	1.138
Súdwest-Fryslân	412	296
Terschelling	511	511
Tytsjerksteradiel	628	628
Vlieland	374	374
Waadhoeke	1.535	1.632
Weststellingwerf	108	108
Provincie Fryslân	30.644	30.644
Totaal	43.845	44.145

Tabel 16: Overzicht plusuren 2023-2024

Het aantal begrote plusuren in 2024 is nagenoeg gelijk aan 2023.

Collectieve taken

In de begroting 2024 zijn 10.900 uren opgenomen voor de uitvoering van collectieve taken. De nadere uitwerking van de 'collectieve uren' is onderdeel van het jaarprogramma uitvoering VTH-taken van de FUMO.

Integraal uurtarief en gedifferentieerde tarieven

Het integrale uurtarief voor basistaken bedraagt voor 2024 € 117,14. Dit is een stijging ten opzichte van 2023 van 5,6 %. Deze stijging is het gevolg van de effecten beschreven aan het begin van paragraaf 4.2.

Voor aanvullende taken worden gedifferentieerde tarieven gehanteerd conform het besluit van het AB van 29 juni 2015. Deze tarieven zijn in 2024 als volgt:

Omschrijving	Uitvoering	Tarief
Tariefgroep 1	Schaal 6-7	€ 93,00
Tariefgroep 2	Schaal 8-9	€ 104,50
Tariefgroep 3	Schaal 10	€ 121,50
Tariefgroep 4	Schaal 11	€ 133,00

Tabel 17: Tariefstelling plustaken

4.3 Financieel meerjarenperspectief

Hieronder is het financieel meerjarenperspectief opgenomen van de begroting.

Meerjarenperspectief begroting (Bedragen x € 1000)	2023	Mutatie	2024	Mutatie	2025	2026	2027	2028
Lasten								
Personeelskosten	14.301	2.696	16.997	-175	16.822	16.822	16.822	16.822
Overige personeelskosten	880	130	1.010	0	1.010	1.010	1.010	1.010
Kapitaallasten	85	0	85	0	85	85	85	85
Wagenpark	167	4	171	0	171	171	171	171
Huisvesting	680	15	695	0	695	695	695	695
Administratie	55	1	56	0	56	56	56	56
ICT	428	10	438	0	438	438	438	438
Overige kosten	245	5	250	0	250	250	250	250
Onvoorzien	100	0	100	0	100	100	100	100
Ontwikkelkosten	251	6	257	0	257	257	257	257
Implementatie omgevingswet	75	0	75	0	75	75	75	75
Totale lasten excl indexering	17.267	2.867	20.134	-175	19.959	19.959	19.959	19.959
Indexering	0	0	0	958	958	1.916	2.874	3.832
Totale lasten incl indexering	17.267	2.867	20.134	783	20.917	21.875	22.833	23.791
Baten								
Baten uit extra opdrachten excl indexering	693	39	732	0	732	732	732	732
Specifieke uitkeringen		555	555	0	555	555	555	555
Deelnemersbijdrage excl indexering	16.574	2.273	18.847	-175	18.672	18.672	18.672	18.672
Indexering	0		0	958	958	1.916	2.874	3.832
Totale baten	17.267	2.867	20.134	783	20.917	21.875	22.833	23.791
Saldo baten en lasten	0		0		0	0	0	0

Tabel 18: Financieel meerjarenperspectief

Hierbij wordt opgemerkt dat het lastig is om te voorspellen wat de ontwikkeling van de deelnemersbijdrage zal worden. Gezien het feit dat de taken van de FUMO sterk afhankelijk zijn van overheidsbeleid, kunnen als gevolg hiervan wijzigingen optreden die impact hebben op de FUMO. Hierbij kan gedacht worden aan de impact van de Omgevingswet, maar ook de uitwerking van de aanbeveling van de Commissie Van Aartsen met betrekking tot landelijke normfinanciering.

4.4 Geprognosticeerde balans en toelichting

Activa	31-12-2023	31-12-2024	31-12-2025	31-12-2026	31-12-2027
Vaste activa					
Financieel vast actief	7.500	7.500	7.500	7.500	7.500
Materiele vaste activa	488.397	401.917	315.438	248.959	182.479
VLottende activa					
Overige vorderingen en overlopende activa	750.000	750.000	750.000	750.000	750.000
Liquide middelen	1.454.103	1.540.583	1.627.062	1.693.541	1.760.021
Totaal activa	2.700.000	2.700.000	2.700.000	2.700.000	2.700.000
Eigen vermogen	1.400.000	1.400.000	1.400.000	1.400.000	1.400.000
Vreemd vermogen					
Lening	-	-	-	-	-
VLottende passiva					
Crediteuren en overlopende passiva	1.300.000	1.300.000	1.300.000	1.300.000	1.300.000
Totaal passiva	2.700.000	2.700.000	2.700.000	2.700.000	2.700.000

Tabel 19: Geprognosticeerde balans

In de geprognosticeerde balans is rekening gehouden met de volgende punten:

- Afschrijvingen conform begroting en beperkte investeringen in de periode 2024 – 2027.
- Het eigen vermogen blijft ongewijzigd op de omvang die benodigd is conform de risicoanalyse;
- Op basis van de verwachte liquiditeitsontwikkeling, waaruit blijkt dat de FUMO over voldoende liquide middelen beschikt, is er van uit gegaan dat de lening die in 2023 afloopt niet gecontinueerd wordt.

5. Paragrafen

5.1 Paragraaf bedrijfsvoering

Commissie Van Aartsen

De uitkomsten en aanbevelingen van de Commissie Van Aartsen (in haar rapport 'Om de leefomgeving. Omgevingsdiensten als gangmaker van het bestuur') en de bevindingen van de Algemene Rekenkamer in haar rapporten 'Een onzichtbaar probleem' en 'Handhaven in het duister' zijn leidend voor het IBP. Voor de opvolging van deze aanbevelingen zijn voor 2022-2023 eenmalige middelen beschikbaar gesteld door de Rijksoverheid. Het is nog niet bekend welke maatregelen in 2024 voor Omgevingsdiensten als opvolging uit dit IBP aan de orde zijn en welke gevolgen dit heeft voor de bedrijfsvoering van de FUMO.

Omgevingswet

Door het uitstellen van de Omgevingswet is 2023 een overgangsjaar geworden waarin de TAM's met onze deelnemers worden gehanteerd. De TAM's zijn afspraken die als vangnet fungeren tot het moment dat volledig gewerkt kan worden conform de Omgevingswet. Tot 1 januari 2024 vindt voorbereiding plaats op de complete transitie naar de opzet van de Omgevingswet in werkprocessen, inrichting systemen en competenties en kennis van onze medewerkers. Het jaar 2024 zal daarmee het eerste jaar zijn waarin de FUMO als Omgevingsdienst met haar deelnemers Omgevingswet ingericht en bestendig gaat functioneren.

Wet gemeenschappelijke regelingen

De Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) biedt het (wettelijke) raamwerk voor de gemeenschappelijke regeling (GR) FUMO. De Wgr is aangepast per 1 juli 2022. Hiermee beoogt de wetgever een aantal knelpunten (op het gebied van democratische legitimiteit en positie vertegenwoordigende organen) op te lossen en een impuls te geven aan het principe van verlengd bestuur. Een deel van deze wijzigingen geldt van rechtswege, voor andere wijzigingen gelden een overgangsperiode van twee jaar (uiterlijk gereed 1 juli 2024).

De aanpak voor de wijziging van de Wgr is behandeld in het AB van 15 december 2022. De impact van de wetswijzigingen is afhankelijk van te maken keuzes (zie ook paragraaf 2.2).

Rechtmatige en doelmatige organisatie

Vanaf 2023 treedt een wijziging op in de wijze waarop met de rechtmatigheidsverantwoording wordt omgegaan. Het DB van de FUMO krijgt hierin een belangrijkere positie. We treffen voorbereidingen op de wettelijke invoering van de rechtmatigheidsverantwoording met ingang van het verslagjaar 2023. Hiervoor wordt in 2023 een plan van aanpak vormgegeven en geïmplementeerd.

Het DB zal voor de eerste keer over begrotingsjaar 2023 een rechtmatigheidsverantwoording afleggen, als onderdeel van de jaarrekening. Hiermee verantwoordt het DB zich rechtstreeks aan het AB over de (financiële) rechtmatigheid van het gevoerde beleid.

Als vervolg op pijler 6 van het IBP wordt de inrichting van een systeem van visitatie en toezicht op de werking van het VTH-stelsel opgezet. De inrichting van dit systeem alsmede de gevolgen hiervan worden zodra hierover meer duidelijk is aan het AB voorgelegd en in 2024 vormgegeven.

Voor overige ontwikkelingen wordt verwezen naar het programma bedrijfsvoering.

5.2 Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

In de paragraaf weerstandsvermogen wordt beschreven in welke mate de weerstandscapaciteit toereikend is om eventuele risico's op te vangen.

Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen en mogelijkheden om niet begrote kosten, die onverwachts en substantieel zijn, op te kunnen vangen. Hiervoor is de algemene reserve en de post onvoorzien beschikbaar. Als blijkt dat deze capaciteit niet voldoende is om de gekwantificeerde risico's die zich kunnen voordoen te dekken dan is de FUMO aangewezen op een extra bijdrage van de deelnemers.

Bepalingen in de Gemeenschappelijke Regeling FUMO

In artikel 29 van de GR FUMO zijn bepalingen opgenomen over de vorming van een weerstandsvermogen. Een batig rekeningsaldo wordt toegevoegd aan het weerstandsvermogen, dat ten hoogste 10% van de jaaromzet bedraagt. Voor zover het batig saldo van enig jaar leidt tot een weerstandsvermogen van meer dan 10% van de jaaromzet, wordt het meerdere uitgekeerd naar rato van de bijdragen van de deelnemers. Een nadelig rekeningsaldo in enig jaar wordt ten laste gebracht van de deelnemers naar rato van hun bijdragen voor zover het niet geheel of gedeeltelijk ten laste van het weerstandsvermogen kan worden gebracht.

Nota weerstandsvermogen

In de visie van de FUMO is aangegeven dat de FUMO een stabiele en heldere begroting moet krijgen. Onderdeel daarvan is dat fluctuaties en risico's door de FUMO zelf kunnen worden opgevangen. Hiervoor is een weerstandsvermogen nodig.

Begin 2018 is een nota Weerstandsvermogen en Risicomanagement met een geactualiseerde risico-inventarisatie opgesteld waarin de uitgangspunten voor het bepalen van de noodzakelijke omvang van het weerstandsvermogen zijn aangegeven. In de bestuursconferentie van 25 januari 2018 is ingestemd (richting gegeven) met het vormen van een weerstandsvermogen door het in drie jaar tijd op te bouwen. Uit de risico-inventarisatie (zie bijlage 5) blijkt dat de FUMO een weerstandsvermogen nodig heeft van € 1.317.500.

Kengetallen

In de verslaggevingsvoorschriften (het BBV) is aangegeven dat enkele kengetallen moeten worden opgenomen in de begroting (en jaarstukken).

	2024	2025	2026	2027
Netto schuld quote	-5%	-5%	-5%	-5%
Netto schuld quote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	-5%	-5%	-5%	-5%
Solvabiliteitsratio	52%	52%	52%	52%
Structurele exploitatieruimte	0%	0%	0%	0%
ontwikkeling EMU saldo	86.479	86.479	66.479	66.479

Tabel 20: Overzicht kengetallen

De netto schuldquote betreft de omvang van de schulden ten opzichte van de totale baten in de begroting. Het feit dat hier sprake is van een negatieve netto schuldquote geeft aan dat de FUMO per saldo geen schuldpositie heeft. De solvabiliteitsratio geeft het aandeel eigen vermogen ten opzichte

van het totaal vermogen aan. Het EMU (Europese Monetaire Unie)-saldo, ook wel begrotingssaldo van de rijksoverheid en de decentrale overheden genoemd, is de optelsom van alle inkomsten en uitgaven.

5.3 Paragraaf financiering

De FUMO is als Gemeenschappelijke Regeling op basis van de Wet FIDO verplicht om in de begroting en de jaarrekening een paragraaf financiering op te nemen. Daarin worden ontwikkelingen opgenomen over de kasgeldlimiet, de rente-risiconorm, de verwachte af- of toename van geldleningen of uitzettingen en het beleid ten aanzien van treasury.

De FUMO wordt gefinancierd doordat de bijdragen van deelnemers per kwartaal vooruit worden betaald. Voor eventuele investeringen kunnen daarnaast leningen worden aangetrokken. Eind november 2020 is de in 2017 aangetrokken lening gecontinueerd. Ook is de hoofdsom verhoogd van € 2.5 miljoen naar € 3.0 miljoen. De lening betreft een zogenaamde roll over lening en heeft een looptijd van 3 jaar (tot eind november 2023). Van het bedrag van € 3,0 miljoen is gedurende deze looptijd een bedrag van € 600.000 niet aflosbaar. Omdat de liquiditeitspositie van de FUMO op dit moment goed is, is alleen het niet aflosbare deel van de lening (€ 600.000) opgenomen.

Op basis van de investeringsprognose en de ontwikkeling van de financiële vaste activa (vordering op de deelnemers in verband met nog te ontvangen bijdragen voor ontwikkelingsprogramma FUMO 2.0 en het project LIS) is de verwachting dat de lening in 2023 in zijn geheel kan worden afgelost.

De kasgeldlimiet betreft het bedrag dat de FUMO kortlopend mag financieren voor het doen van investeringen. Volgens de Uitvoeringsregeling van de Wet Fido is dit een percentage van 8,5% van de begroting. Dit komt overeen met circa € 1,7 miljoen. Deze ruimte is tot nog toe niet gebruikt. In het Treasurystatuut is aangegeven op welke wijze wordt omgegaan met het aantrekken en uitzetten van geldmiddelen. Dit beleid houdt o.a. in dat geldleningen alleen worden aangegaan voor de taken van de FUMO en voor zover er geen andere financieringsbronnen (bijvoorbeeld reserves) aanwezig zijn. Bij het uitzetten van (eventuele) overtollige middelen gelden strikte voorwaarden, waarbij het gebruik van derivaten niet is toegestaan. Overigens is de mogelijkheid hiertoe al flink beperkt doordat ook de FUMO verplicht valt onder het schatkistbankieren. Voor de FUMO betekent dit dat alle overtollige middelen boven € 250.000 verplicht moeten worden afgedragen aan de schatkist.

Bijlage 1: Bijdragen per deelnemer

In bijlage 1 zijn drie tabellen opgenomen met specificaties van de deelnemersbijdrages.

Als eerste is een totaalspecificatie opgenomen van de deelnemersbijdrage 2024.

Als tweede is een specificatie opgenomen van de ontwikkeling van de deelnemersbijdrage 2024 ten opzichte van 2023.

Als derde is een mutatieoverzicht opgenomen, waarin de verschillen worden verklaard tussen de deelnemersbijdrage in de oorspronkelijke begroting 2023 en de ontwerpbegroting 2024.

Als laatste zijn overzichten opgenomen van het aantal basistaakbedrijven per categorie, de kostprijzen per categorie en van de prijsstelling van de plustaken.

Specificatie bijdrage per deelnemer

Deelnemer	Totale bijdrage	Basistaken	Plustaken	Overige opbrengsten	Collectieve opdrachten incl ketentoezicht	Implementatie omgevingswet	Abonnement NAZCA	Totaal reguliere begroting
Achtkarspelen	480.142	354.062	48.494	-	73.612	2.358	1.616	480.142
Ameland	87.972	47.721	31.173	-	8.260	318	500	87.972
Dantumadiel	285.958	202.508	42.751	-	38.253	1.349	1.097	285.958
De Fryske Marren	919.963	681.278	97.652	-	133.496	4.538	3.000	919.963
Harlingen	565.124	313.966	189.614	-	58.537	2.091	915	565.124
Heerenveen	661.235	494.223	71.151	-	89.636	3.292	2.933	661.235
Leeuwarden	1.414.325	939.338	328.482	-	141.189	5.316	-	1.414.325
Noard-East Fryslân	1.179.391	814.021	190.196	-	167.118	5.422	2.634	1.179.391
Ooststellingwerf	548.630	439.462	15.842	-	88.925	2.927	1.475	548.630
Opsterland	378.351	302.239	11.034	-	61.339	2.013	1.726	378.351
Schiermonnikoog	51.935	35.071	10.720	-	5.410	234	500	51.935
Smallingerland	651.534	428.428	138.578	-	78.429	2.854	3.246	651.534
Súdwest-Fryslân	1.664.699	1.344.077	35.964	-	270.494	8.953	5.212	1.664.699
Terschelling	187.005	103.140	62.705	-	19.973	687	500	187.005
Tytsjerksteradiel	470.912	328.751	78.585	-	59.529	2.190	1.857	470.912
Vlieland	84.505	33.181	44.694	-	5.909	221	500	84.505
Waadhoeke	1.087.587	738.900	185.218	-	155.875	4.922	2.673	1.087.587
Weststellingwerf	484.819	391.384	13.177	-	76.138	2.607	1.513	484.819
Subtotaal	11.204.087	7.991.749	1.596.030	-	1.532.121	52.290	31.897	11.204.087
Provincie Fryslân	7.278.524	3.201.889	3.575.089	-	463.935	22.710	14.900	7.278.524
Wetterskip	46.753	-	46.753	-	-	-	-	46.753
Briktaken	318.619	-	-	318.619	-	-	-	318.619
Specifieke uitkeringen	554.925	-	-	554.925	-	-	-	554.925
Overige opdrachten incidenteel	732.122	-	-	732.122	-	-	-	732.122
Eindtotaal	20.135.030	11.193.639	5.217.872	1.605.666	1.996.056	75.000	46.797	20.135.030

Gehanteerde verdeelsleutels:

Basistaken:

- Algemeen: Aantal inrichtingen per categorie
- Asbest: Aantal asbest meldingen
- Bodem: Aantal bodem meldingen

Plustaken:

- Aantal ingebrachte plusuren per categorie

Collectieve taken:

- Verhouding bijdrage basistaken

Implementatie Omgevingswet:

- Verhouding bijdrage basistaken

Abonnement Nazca:

- Inwoneraantal per gemeente. Separate afspraak voor de provincie Fryslân

Ontwikkeling deelnemersbijdrage

Deelnemer	<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c = b -/ a</i>	
	Totale bijdrage begroting 2023	Totale bijdrage begroting 2024	Mutatie	
Achtkarspelen	403.757	480.142	76.385	18,9%
Ameland	77.480	87.972	10.492	13,5%
Dantumadiel	235.771	285.958	50.187	21,3%
De Fryske Marren	740.334	919.963	179.629	24,3%
Harlingen	495.843	565.124	69.281	14,0%
Heerenveen	552.680	661.235	108.555	19,6%
Leeuwarden	1.162.713	1.414.325	251.612	21,6%
Noard-East Fryslân	982.879	1.179.391	196.512	20,0%
Ooststellingwerf	478.706	548.630	69.924	14,6%
Opsterland	318.202	378.351	60.149	18,9%
Schiermonnikoog	42.465	51.935	9.470	22,3%
Smallingerland	575.542	651.534	75.992	13,2%
Súdwest-Fryslân	1.575.174	1.664.699	89.525	5,7%
Terschelling	171.814	187.005	15.191	8,8%
Tytsjerksteradiel	381.039	470.912	89.873	23,6%
Vlieland	76.272	84.505	8.234	10,8%
Waadhoeke	896.345	1.087.587	191.242	21,3%
Weststellingwerf	407.974	484.819	76.845	18,8%
Subtotaal	9.574.991	11.204.087	1.629.096	17,0%
Provincie Fryslân	6.650.002	7.278.524	628.522	9,5%
Wetterskip	46.753	46.753	-	0,0%
Briktaken	301.630	318.619	16.989	0,0%
Specifieke uitkeringen		554.925	554.925	100,0%
Overige opdrachten incidenteel	693.084	732.122	39.037	5,6%
Eindtotaal	17.266.460	20.135.030	2.868.570	16,6%

Mutatie deelnemersbijdrage

Deelnemer	Mutatie	Oorzaken mutatie deelnemersbijdrage							
		Basistaken regulering en toezicht	Asbest	Bbk	Plustaken	Collectieve opdrachten	Implementatie omgevingswet	Overige opbrengsten	Abonnement NAZCA
Achtkarspelen	76.385	10.549	2.080	26.332	2.594	34.744	85		-
Ameland	10.492	743	130	3.511	1.668	4.435	5		-
Dantumadiel	50.187	772	2.496	24.869	2.268	19.691	91		-
De Fryske Marren	179.629	24.512	4.030	50.749	30.409	69.733	195		-
Harlingen	69.281	6.701	2.251	19.604	10.081	30.612	32		-
Heerenveen	108.555	- 14.085	5.200	66.365	3.806	47.127	141		-
Leeuwarden	251.612	5.324	8.321	126.826	30.040	80.584	517		-
Noard-East Fryslân	196.512	28.542	6.605	69.342	10.091	81.629	303		-
Ooststellingwerf	69.924	10.548	3.744	11.703	848	43.137	- 56		-
Opsterland	60.149	10.855	4.030	14.629	590	29.999	46		-
Schiermonnikoog	9.470	- 3.859	390	8.911	572	3.435	20		-
Smallingerland	75.992	- 2.626	6.241	23.699	7.398	41.322	- 40		-
Súdwest-Fryslân	89.525	- 158.486	6.866	124.938	- 11.412	128.555	- 937		-
Terschelling	15.191	- 12.068	1.456	12.449	3.333	10.065	- 44		-
Tytsjerksteradiel	89.873	11.261	3.094	37.743	4.181	33.399	194		-
Vlieland	8.234	1.308	182	1.170	2.369	3.204	1		-
Waadhoeke	191.242	43.289	- 2.622	56.176	19.845	74.265	290		-
Weststellingwerf	76.845	15.217	2.496	19.895	705	38.476	55		-
Provincie Fryslân	628.522	137.514	-	-	189.567	302.338	- 897		-
Wetterskip	-								
Brikstaken	16.989				-	-	-	16.989	
Specifieke uitkeringen	554.925							554.925	
Overige opdrachten incidenteel	39.037					-	-	39.037	
Eindtotaal	2.868.570	116.011	56.991	698.913	308.953	1.076.749	0	610.951	-

De deelnemersbijdrage voor basistaken regulering, asbest, Bbk en plustaken, komt in samenspraak met de deelnemers tot stand. Mutaties in de bijdrage zijn een gevolg van gewijzigde inbreng van uren. Op basis van ervaringscijfers wordt een inschatting gemaakt van de verwachte ureninzet. Ook wordt de formatie van de FUMO op basis van deze verwachte ureninzet berekend.

Overzicht aantal inrichtingen (basistaken)

Specificatie inrichtingen					
Gemeente	Categorie B	Categorie C	Categorie IPPC	Provinciaal	Totaal
Achtkarspelen	103	24	14	0	141
Ameland	12	5	0	0	17
Dantumadiel	72	22	1	0	95
De Fryske Marren	262	75	6	0	343
Harlingen	69	41	3	0	113
Heerenveen	118	46	6	0	170
Leeuwarden	148	99	4	0	251
Noard-East Fryslân	389	72	12	0	473
Ooststellingwerf	95	50	13	0	158
Opsterland	87	43	5	0	135
Schiermonnikoog	9	1	0	0	10
Smallingerland	139	34	4	0	177
Súdwest-Fryslân	669	111	14	0	794
Terschelling	21	21	0	0	42
Tytsjerksteradiel	79	30	4	0	113
Vlieland	6	5	0	0	11
Waadhoeke	408	53	13	0	474
Weststellingwerf	90	53	6	0	149
Provincie Fryslân	0	0	0	61	61
Totaal	2.776	785	105	61	3.727

Tariefstelling plustaken:

Omschrijving	Uitvoering	Tarief
Tariefgroep 1	Schaal 6-7	€ 93,00
Tariefgroep 2	Schaal 8-9	€ 104,50
Tariefgroep 3	Schaal 10	€ 121,50
Tariefgroep 4	Schaal 11	€ 133,00

Bijlage 2: Specificatie plusuren per deelnemer

Toezicht					Vergunningverlening				SPA										Totaal
Deelnemer	Niet basistaak bedrijven + handhavings-controles	Piket Plus	BOA	Toezicht Bodem	Niet basistaak bedrijven	Bodem V	Juridisch V	Administratief	Geluid	REV	EV	Juridisch Toezicht	Shared service	EED	Bodem	Lucht	Beleids-ondersteuning	Diversen**	Totaal
Achtkarspelen	p.m.								300	6	84		9						399
Ameland			66						54	1	12		3					121	257
Dantumadiel					40		65		80	4	47	65	9	10				27	347
De Fryske Marren			264						350	20	161		9						804
Harlingen	475	p.m.	264		250			120	416	5	76		9		75				1.690
Heerenveen									450	10	117		9						586
Leeuwarden			264	456		884			980	20	178	100							2.882
Noard-East Fryslân					160		285		370	15	189	285	27	40				168	1.539
Ooststellingwerf										11	110		9						130
Opsterland										9	73		9						91
Schiermonnikoog	12		66							1	8		3						90
Smallingerland	50	p.m.	264						600	8	107	50	9			50			1.138
Súdwest-Fryslân										25	250		9					12	296
Terschelling	60		66				82		88	2	27		3		48		60	75	511
Tytsjerksteradiel		p.m.							335	10	74	200	9						628
Vlieland	89		66					25	54	2	8		3				127		374
Waadhoeke	250		264		600				250	20	100	100	18				20	10	1.632
Weststellingwerf										5	94		9						108
Totaal uren per jaar	936	-	1.584	456	1.050	884	432	145	4.327	174	1.714	800	156	50	123	50	207	413	13.501
Tariefgroep	2	2	3	2	2	2	4	1	3	3	3	4	3	2	3	4		4	3

Bijlage 3: Specificatie basistaakuren per deelnemer

Deelnemer	Begrote uren										Totaal uren
	Regulering	Toezicht	Asbest: vergunning-verlening	Asbest: toezicht	BBK: vergunning-verlening	BBK: toezicht	Handhaving	Ketentoezicht	WBB: toezicht	Niet inrichting gebonden basistaken	
Achtkarspelen	941	1.155	106	64	360	212	184	257	-	-	3.279
Ameland	198	97	7	4	48	28	25	20	-	-	428
Dantumadiel	337	542	128	77	340	200	105	114	-	-	1.843
De Fryske Marren	2.012	2.007	206	124	700	413	354	425	-	-	6.241
Harlingen	959	1.166	47	28	200	118	163	170	-	-	2.850
Heerenveen	1.238	1.141	266	160	728	429	257	246	-	-	4.466
Leeuwarden	1.786	1.705	426	256	1.400	826	415	368	1.206	-	8.387
Noard-East Fryslân	1.768	2.710	338	203	948	559	423	572	-	-	7.521
Ooststellingwerf	1.623	1.339	192	115	160	94	228	298	-	-	4.050
Opsterland	825	950	206	124	200	118	157	206	-	-	2.787
Schiermonnikoog	108	46	20	12	60	35	18	9	-	-	309
Smallingerland	1.370	1.038	319	192	324	191	223	220	-	-	3.877
Súdwest-Fryslân	3.667	4.297	466	280	1.300	767	699	898	-	-	12.373
Terschelling	266	289	74	45	96	57	54	62	-	-	943
Tytsjerksteradiel	806	756	158	95	516	304	171	163	-	-	2.970
Vlieland	153	73	9	6	16	9	17	16	-	-	299
Waadhoeke	1.638	2.639	266	160	768	453	384	555	-	-	6.863
Weststellingwerf	1.405	1.096	128	77	272	160	203	239	-	-	3.580
Provincie Fryslân	10.818	11.016	-	-	-	-	-	600	-	5.500	27.934
Totaal uren	31.917	34.063	3.361	2.022	8.436	4.974	4.080	5.440	1.206	5.500	100.998

Bijlage 4: Overzicht taakvelden

		Taakvelden				
Begroting FUMO	2024	0,1 Bestuur	0,4 Overhead, ondersteuning organisatie	0,8 Overige baten en lasten	7,4 Milieubeheer	8,3 Wonen en Bouwen
Lasten:						
Personeelskosten	16.153.008	67.428	3.982.225		11.784.736	318.619
Inbesteding o.b.v. DVO's	815.974		815.974			
Detachering Wetterskip	28.000		28.000			
Materiele lasten	2.963.048		2.963.048			
Onvoorzien	100.000			100.000		
Implementatie omgevingswet	75.000		75.000			
Totaal lasten	20.135.030	67.428	7.864.247	100.000	11.784.736	318.619
Baten:						
Basistaken	11.512.258				11.193.639	318.619
Aanvullende taken	5.217.872				5.217.872	
Overige opbrengsten	3.329.900				3.329.900	
Implementatie omgevingswet	75.000		75.000			
Totaal baten	20.135.030	0	75.000	0	19.741.411	318.619
Saldo	0					

Bijlage 5: Risicoanalyse 2024

De volgende risico's die, als deze zich voordoen, kunnen leiden tot financiële gevolgen worden onderkend door de FUMO:

	Omschrijving risico	Beheersmaatregelen	Bedrag	Kans (Hoog, Middel, Laag)	Impact
1.	De productiviteitsnorm bedraagt vanaf 2022 1.360 uur per fte. Het risico bestaat dat we deze norm niet gaan halen. Uitgaande van een realisatie van 1.340 uur en een formatie van 125 fte, schatten we het maximale risico in op € 212.500,-.	- Meer sturing op het behalen van de productiviteitsnorm. Hierbij kan gekeken worden naar de wijze van tijdsregistratie. - Met de deelnemers en het bestuur in gesprek gaan over de haalbaarheid van de productiviteitsnorm en deze eventueel bijstellen.	€ 212.500	L	€ 42.500
2.	In de begroting is rekening gehouden met een indexering van 3,2%. Dit is gebaseerd op de Middellange termijn raming van het CPB van maart 2022. Vanaf het najaar van 2021 is de inflatie echter sterk opgelopen. Hierdoor ontstaat het risico dat de indexering ontoereikend is. Met name CAO-effecten kunnen tot extra kosten leiden. Een stijging van 2% boven op de indexering van de loonkosten, betekent een extra kostenpost van circa € 300.000.	Geen beheersmaatregelen mogelijk	€ 300.000	H	€ 240.000
3.	Het ICT-landschap, waaronder het zaaksysteem LEEF, dient te worden aangepast aan de veranderende wet- en regelgeving. Daarnaast vereist de aansluiting op het digitale stelsel een organisatie die geheel digitaal kwalitatieve, hoogstaande informatie verzamelt en opmaakt. Dit betekent dat (interne) processen en systemen opnieuw ingericht moeten worden. Ook zullen er aanpassingen moeten komen om nieuwe data, noodzakelijk als gevolg van de Omgevingswet, te kunnen registreren. Omvang van het risico is moeilijk te bepalen. In 2023 zal een visie op het ICT-landschap worden opgesteld. Schatting risico is € 400.000.	Goede contractuele afspraken maken met de leverancier van het zaaksysteem en te monitoren en sturen op de voortgang.	€ 400.000	H	€ 320.000
4.	Er zijn nog veel onduidelijkheden omtrent de impact van de Omgevingswet. Ook is het nog niet zeker of de Omgevingswet per 1 januari 2024 in werking treedt. Er is projectbudget beschikbaar gesteld om de FUMO voor te bereiden op de Omgevingswet. Omdat er sprake is van veel onzekerheden, bestaat het risico dat dit budget niet voldoende is. De Omgevingswet is een onderdeel van de Projectenkalender 2023 van de FUMO. Het risico bestaat dat de projecten in de projectenkalender ten behoeve van de doorontwikkeling van de FUMO vertraging oplopen omdat er onvoldoende uren/budget beschikbaar is om de projectenkalender uit te voeren.	- Werken met een gedegen projectplanning, waarin prioriteiten worden gesteld op basis van beschikbare uren/budget. - Goed verwachtingsmanagement richting de deelnemers.	€ 750.000	M	€ 375.000

5.	De Omgevingswet vraagt om een nieuwe manier van (samen)werken. Aandachtspunt hierbij is de aansluiting tussen het huidige personeelsbestand en de transitie naar het werken onder de Omgevingswet, inhoudelijk en/of op houding en gedrag. Het risico bestaat dat er sprake zal zijn van suboptimaal werken door deze verandering. Dit risico wordt ingeschat op € 400.000.	• Uitvoeren van strategische personeelsplanning • Heroriëntatie van de inzet van het personeel	€ 400.000	M	€ 200.000
6.	In de begroting wordt rekening gehouden met een flexibele schil van 20%. Wanneer er naar verhouding meer moet worden ingehuurd, is het risico dat de kosten van in huur hoger worden dan begroot. Wanneer de verhouding 75/25 wordt in plaats van 80/20, levert dit verhoudingsgewijs 8 fte meer in huur op. In huur kosten gemiddeld € 35.000 per jaar meer (per fte), waardoor het totale risico € 280.000 bedraagt.	Via het project Strategische Personeelsplanning wordt getracht om op een andere manier de werving en selectie te doen. Hierbij wordt ingezet op een steviger verbinding met opleidingsinstituten en het verleggen van de koers naar het meer zelf vormen en opleiden van personeel.	€ 280.000	M	€ 140.000
Totaal			€ 2.342.500		€ 1.317.500

Bijlage 6: Begrote aantal meldingen bodem en asbest

Meldingen asbest:

Gemeente	Meldingen
Achtkarspelen	80
Ameland	5
Dantumadiel	96
De Fryske Marren	155
Harlingen	35
Heerenveen	200
Leeuwarden	320
Noard-East Fryslân	254
Ooststellingwerf	144
Opsterland	155
Schiermonnikoog	15
Smallingerland	240
Súdwest-Fryslân	350
Terschelling	56
Tytsjerksteradiel	119
Vlieland	7
Waadhoeke	200
Weststellingwerf	96
Totaal	2.527

Meldingen Bbk:

Gemeente	Meldingen
Achtkarspelen	90
Ameland	12
Dantumadiel	85
De Fryske Marren	175
Harlingen	50
Heerenveen	182
Leeuwarden	350
Noard-East Fryslân	237
Ooststellingwerf	40
Opsterland	50
Schiermonnikoog	15
Smallingerland	81
Súdwest-Fryslân	325
Terschelling	24
Tytsjerksteradiel	129
Vlieland	4
Waadhoeke	192
Weststellingwerf	68
Totaal	2.109

Bijlage 7: Collectieve taken

Omgevingsdiensten zoals de FUMO zijn opgericht met als doel een effectieve, efficiënte en kwalitatief hoogwaardige uitvoering van de VTH-taken binnen het omgevingsrecht te bewerkstelligen en daarbij samen te werken met partners. Voor verschillende taken geldt dat deze taken aangemerkt kunnen worden als collectieve taak. De belangrijkste kenmerken van collectieve taken zijn dat alle deelnemers opdrachtgever zijn en in een bepaalde mate belang hebben bij de uitvoering van deze taken. Voor een aantal van deze collectieve taken geldt dat deze naar aard en karakter Fryslânbreed uitgevoerd moeten worden. Deze (structurele) taken hebben meerwaarde voor heel Fryslân. De inspanningen die met de uitvoering van deze taken zijn gemoeid zijn daardoor niet of nauwelijks toe te wijzen aan individuele deelnemers. Voorbeelden van deze collectieve taken zijn:

- milieualarmnummer (24/7 bereikbaar);
- kennisuitwisseling en kennisoverdracht;
- voorbereidingen naar informatie gestuurd (risicogestuurd) toezicht, handhaving en vergunningverlening.

Productie en financiën		2023	2024
Productie	Diensten (in uren)		
	- Ketentoezicht	5.440	5.440
	- Boa-coördinatie (plus)	700	700
	- Collectieve uren	2.150	10.900
Financiële realisatie			Zijn opgenomen in de programma's vergunningen, toezicht en handhaving en Specialistisch advies

De nadere uitwerking van de diensten 'ketentoezicht' en 'collectieve uren' is onderdeel van het jaarprogramma uitvoering VTH-taken van de FUMO. In deze begroting zijn de collectieve diensten bij elkaar samengevoegd.